

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, BALANDŽIO – APRIL 27, 2017 • Vol. CVIII Nr. 48

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-26-17

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 294 dienos

PLB valdybos pirmininkė Dalia Henke.
Martyno Ambrazo nuotr.

Lietuvos Respublikos himnu ir prelato Edmundo Putrimo invokacija posėdžius pradėjo Seimo ir PLB komisija.
Seimo kanceliarijos (O. Posaškovos) nuotr.

D. Henke:

pilietybės klausimu nukrypome nuo esmės

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) pirmininkė Dalia Henke teigia, kad užsienio lietuvių pilietybės klausimas tapo painiavos, o kartais ir spekuliacijų įkaitu, nors problemai išspręsti tereikia politinės valios ir supratimo, koks svarbus šis klausimas pačiai Lietuvai.

„Pilietybės diskusijos klausimu nukrypome nuo

esmės. Nekalbama apie Lietuvos Konstituciją, pilietybės įstatymus, diskutuojama, kam išvis reikia tos pilietybės. Tačiau žmonės kalba apie dvigubą pilietybę. O mes tai vadiname pilietybės išlaikymu, ką tu su gimimu ir gava!”, – pažymėjo D. Henke. Pasak jos, valstybė turi būti suinteresuota išsaugoti savo piliečius.

– 3 psl.

Iš kokių vadovėlių mokosi

Čikagos lituanistinių mokyklų mokiniai?

DALIA CIDZIKAITĖ

Šiuo metu Jungtinėse Amerikos Valstijose veikia 40 lituanistinių mokyklų, kuriose mokosi 2180 mokinių, dirba 305 mokytojai. Čikagoje ir jos apylinkėse yra įsikūrusios 4 lituanistinės mokyklos, dvi iš jų – Maironio lituanistinė mokykla Lemonte, IL ir Čikagos lituanistinė mokykla (ČLM) – pagal mokinių skaičių yra didžiausios Amerikoje.

Kaip žinome, svetur augančių lietuvių gimtosios kalbos žinios neprilygsta jų bendraamžių Lietuvoje žinioms. Todėl jiems netinka Lietuvoje naudojami lietuvių kalbos, istorijos, gamtos pažinimo ir kiti vadovėliai. Užsienio lituanistinėse mokyklose dirbantys mokytojai turi gerai pasukti galvą, kad jų dėstoma medžiaga atitiktų jų mokinių lietuvių kalbos žinias ir lygį. Vienas iš kelių – pritaikyti Lietuvoje išleistus vadovėlius savoms reikmėms. Dar kitas – išleisti savo pačių vadovėlius.

– 7 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

Jaunosios kūrėjos spektaklis
„Bado meistras” – 4 psl.

Svečiuose – „Atžalynas”
Nr. 8 – 8 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iš visų bjaurių žmonijos rykščių fanatizmas – pati pražūtingiausia, jos labiausiai reikia bijoti – Ernest Hemingway

Vilniaus centre, Pylimo gatvėje, Senamiesčio pašonėje, pradeda-
mas statyti Modernaus meno
centras (MMC). Būsimo meno centro
mecenatai – Viktoras ir Danguolė Butkai,
į projektą investuosiantys 10 mln. eurų.
Kadangi pinigų krūva atrodė didžiulė,
pirmiausia pagalvojau, kad tai išeivijos
lietuviai. Kad Lietuvos lietuviai galėtų
tiesiog pinigų skirti kultūrai, kuri neatsi-
perka, iki šiol nebuvo girdėta. Mano didžiausiam nus-
tebimui pasirodė, kad tai Lietuvoje gyvenantys ir čia
gerus pinigus uždirbę žmonės. Viktoras Butkus – už-
sienyje išgarsėjusios įmonių grupės „Fermentas In-
ternational“ akcininkas. Pardavęs įmonę JAV moks-
linių technologijų gigantei „Thermo Fisher Scientific“
dalį lėšų jis investuoja į Modernaus meno centro sta-
tybą, kurios pabaiga numatoma 2018 m. rudenį.

Vilniuje iškils garsaus architekto
projektuotas statinys

Toje vietoje stovėjo 1965 m. statytas kino teatras
„Lietuva“, kuris nepriklausomybės metais tapo Vil-
niaus savivaldybės nuosavybe ir išgarsėjo tuo, kad
dėl jo išsaugojimo daug metų kovojo grupė vilniečių
inteligentų. Objektą savivaldybė norėjo privatizuoti,
o inteligentai tam priešinosi, rengė įvairias akcijas,
reikalaudami išlaikyti, jų nuomone, čia susiforma-
vusią kultūrinę erdvę. Tuo tarpu pastatas nyko, ir ši
vieta virto šiukšlynu. Galų gale sklypą ir griuvena
virtusį pastatą nupirko Butkai, modernaus meno ko-
lekcininkai, kurie puoselėjo čia pastatyti naują kul-
tūros įstaigą su dailės galerija. Joje bus eksponuo-
jama jų sukaupta kolekcija – per 4 300 šiuolaikinių
lietuvių menininkų kūrinių – tapybos, fotografijos
ir kito vaizduojamojo meno darbų, kurtų nuo 1960 m.

Kaip buvo pranešta projekto pristatyme, šiuo
metu toje miesto teritorijoje vykdomi archeologiniai
tyrinėjimai. Iki rudens planuojama sumontuoti sto-
go konstrukcijas. Žiemą, baigus stogo įrengimo dar-
bus, bus vykdomi vidaus apdailos darbai. Muziejus
įsikurs 3658 kv. m ploto pastate. Pirmajame MMC
aukšte išsidėstys holas su universalios paskirties sale,
knygų parduotuvė, kavinė, saugyklos. Antrajame
aukšte veiks mažoji parodų salė bei skaitykla, taip
pat įsikurs administracinės patalpos. Pagrindinė eks-
pozicijų salė bus įrengta trečiajame aukšte. Didžio-
joje salėje ekspozicijos bus keičiamos dukart per me-
tus, mažojoje – dažniau, siekiant pristatyti kuo dau-
giau lietuvių menininkų. Muziejaus svečiai galės lan-
kytis atviroje stogo terasoje bei skvere. MMC staty-
bos finansuojamos išskirtinai privačiomis filantropų
V. ir D. Butkų lėšomis. Tai pirmas tokio masto kul-
tūros mecenatystės projektas, įgyvendinamas Ne-
priklausomybę atkūrusioje Lietuvoje. Unikali archi-
tektūros pastatą projektavo žymus JAV architektas
Daniel Libeskind („Studio Libeskind“; MMC pasta-
tas bus pirmas šio architekto statinys Vilniuje) ir Li-
tuvos architektų komanda „Do architects“. Projek-
to planavimo, projektavimo ir statybų valdytojai – in-
žinerinio konsultavimo įmonė „Baltic Engineers“,
projekto rangovas – „Naresta“.

Kas tas filantropas Viktoras Butkus?

Taigi, kas tas netradicinis Lietuvos pilietis, ku-
ris, užuot uždirbtus milijonus leides savo malonumui,
sumanė investuoti į kultūrą? Viktoras Butkus 1954
m. gimė Krasnojarsko krašte, Rusijoje. Galima įtar-
ti, kad jis yra tremtinių vaikas, nors plačiau apie tai
žinių neteko rasti. (Žurnalistams kažkodėl neįdomu,
kodėl jis gimęs Sibire). Jo profesija – chemikas, ha-

Pagaliau ir Lietuva turi
savo Maeceną*

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

MMC steigėjas ir mecenatas mokslininkas Viktoras Butkus (k.) ir Vilniaus
meras Remigijus Šimašius.

bilituotas fizinių mokslų daktaras, jis yra vienas iš
biotechnologijų kompanijos „Fermentas“ įkūrėjų ir
vadovų. 1976 m. baigė Vilniaus universiteto Chemi-
jos fakultetą. 1982 m. Maskvos Bioorganinės chemijos
institute pelnė mokslų daktaro laipsnį, 1990 m. Vals-
tybiniame Maskvos universitete – bioorganinės
chemijos habilituoto mokslų daktaro laipsnį. Dirbo
Lietuvos mokslų akademijos Zoologijos ir parazitolo-
gijos instituto, Biotechnologijos instituto moksli-
niu bendradarbiu, o 1989 m. tapo pastarojo institu-
to direktoriaus pavaduotoju mokslui. 1993 m. pa-
skirtas vadovauti institute įkurtam Molekulinės bio-
logijos centrui. Nuo 1995 m. – UAB „Fermentas“ ben-
drovės valdybos pirmininkas, 1995–2008 m. – „Fer-
mento“ generalinis direktorius. 2002 m. įsteigus
kontroliuojančią bendrovę „Fermentas Internatio-
nal Inc.“ tapo vykdomuoju direktorium ir valdybos
pirmininku. Dėstė Vilniaus ir Vytauto Didžiojo uni-
versitetuose, pelnė profesoriaus vardą. Yra paskel-
bęs daug publikacijų tarptautinėje mokslinėje spau-
doje. 1994 m. įvertintas Lietuvos nacionaline premija,
2001 m. – Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino
ordino Riterio kryžium ir kt.

Ambicija – padėti miestui ir savo valstybei

Dabar verslininkas ir mecenatas Viktoras But-
kus bus labiau žinomas kaip meno kolekcininkas. Jis
žurnalistams yra teigęs, kad MMC buvo jo ambici-
ja – sutvarkyti šią miesto teritoriją ir kad, kaip dau-
gumoje pasaulio šalių sostinių, Vilniuje atsirastų mo-
dernaus meno centras. Įsigijęs teritoriją su seniai už-
darytu kino teatru jis žinojo, kad čia turi iškilti ne
biurai, viešbučiai, gyvenamieji butai, o muziejus.
„Čia vienu šūviu nušauni du zuikius: sukuri kul-
tūrinę erdvę ir pagaliau sutvarkai šiukšlyną. Ko-
merciškai ši vieta labai klampi. Apskaičiavus visas
sąnaudas ir sklypo rinkos kainą vargu, ar naudin-

ga statyti vidutinės klasės viešbutį,
biurus ir ypač butus. Prestižinius butus
perkantys žmonės nori turėti vaizdą, o
čia viena pastato pusė būtų nusukta į
šlaitą. Tokiu atveju čia ilgai būtų šiukš-
lynas, nes nieko tokio prestižinio ne-
pastatysi, o ir ekonomiškai neatsipirksi.
Taigi atsidurtume aklavietėje, o šiuo
projektu mes kaip ir išsprendžiame šią
problema“, – „15 min.lt“ žurnalistui
yra sakęs mecenatas.

Meno mylėtojams reikia pranešti,
kad MMC bus rodomi tokie kūriniai
kaip Vinco Kisarausko paveikslas
„Krintantis sulaužytas žmogus“ (1965
m.), Arvydo Šaltenio „Moteris“ (1972
m.), Kosto Dereškevičiaus „Pašto dė-
žutės“ (1987 m.), Antano Sutkaus fo-
tografijos „J. P. Sartre ir S. de Beauvoir
Lietuvoje“ (1965 m.), Deimanto Narke-
vičiaus filmas „Nesproguosios bombos
poveikis“ (2008 m.) ir kt. Su MMC jau
galima susipažinti internetiniame pus-
lapyje www.mmcentras.lt. O visus meno
kūrinius pamatyti neseniai atnaujintos
internetinės svetainės skiltyje „Ko-
lekcija“.

Mecenatas savęs nesureikšmina

V. Butkus nemano, kad jo užmojis
yra išskirtinis ir pats duoda pavyz-
džių, kad kiekvienas didesnis kultūros
projektas Lietuvoje yra remiamas me-
cenatų. „Tikrai žinau ne vieną asmenį
ar organizaciją, prisidėjusius prie svar-
bių kultūros projektų. Mane labiausiai

domina pati veikimo galimybė naujoje man srityje.
Juk paskyrus lėšų niekas nesibaigia, o tik praside-
da. Man pinigai visuomet buvo priemonė siekti tiks-
lų. Idealu, kai pavyksta sutapatinti asmeninius ir vi-
suomeninius tikslus. Taip yra ir dabar – darome tai,
kas, mūsų manymu, prasminga ir kas turėtų būti pa-
daryta. Nesvarbu – valdžios ar piliečių. Galvoju, kad
daugelis žinomų mecenatų elgiasi būtent iš tokių pa-
skatų. Be kultūrinių brandinų ir kitokių verslo pro-
jektų, apie vieną jų – naują slaugos ir reabilita-
cijos ligoninę Vilniuje, ko gero, greitai taip pat iš-
girsite. Neseniai su filosofu K. Stoškumi diskutavome
apie tai, kodėl Lietuvoje neprigyja mecenatystės tra-
dicijos, o per dvidešimt pastarųjų metų praturtėję
žmonės ir toliau labiau rūpinasi savo geroje negu
funduoja ar mecenuoja išliekamąją vertę turinčius
projektus. ...Lietuvos kapitalą palyginčiau su jau-
nuoliu. Jį sukaupė dar tik pirmoji verslininkų kar-
ta. Daugumai jų verslas yra gyvenimo būdas, ne-
paliekantis laiko kitiems interesams, ypač verslo pra-
džioje. Verslui sustiprėjus pradėdama galvoti ne tik
apie jį, todėl, manau, kad Lietuvos mecenatystės auk-
so amžius dar ateityje“, – sako lietuvis filantropas.

MMC jau veikia, nors pastato dar nėra – vykdo
edukacinį projektą „Keliaujantis muziejus“. MMC
atstovai vyksta į mokyklas Vilniaus mieste, skatina
jaunų žmonių kūrybiškumą bei moko geriau su-
prasti meno kūrinius. Taip ugdomi būsimo Moder-
naus meno centro lankytojai.

Nors tokio masto mecenatas Lietuvoje – tik pir-
moji kregždė, tikėkimės, kad ji skelbia kultūros pa-
vasarį. Juk geri pavyzdžiai užkrečia.

* Gaius Cilnius Maecenas – garsus Romos kultūros rė-
mėjas, miręs 8 m. pr. m. e. Jo vardu pavadintas kultūros rė-
mimas – mecenavimas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Net ir išmintingiausi filosofai nesugeba paneigti: politikoje apstu temų, kurių neįmanoma įspausti į vienos nuomonės rėmus. Vieni šauks, kad „balta“, kiti – „juoda“. Neutraliam stebėtojų atidžiai pažvelgus iš bet kurio šono atrodo, kad tiesos gausu ir vienoje, ir kitoje barikadų pusėje.

Pavyzdžiui, JAV prezidentas Donald Trump liepė bombarduoti Sirijos diktatoriaus rėmėjus. Tai nutiko pirmą kartą po net dvi prezidento kadencijas trukusio Barack Obama neveiklumą primenančio atsargumo.

Bet Lietuva tarsi nežino, kaip jai elgtis – džiaugtis ar verkti. Lietuvoje susiformavo ganėtinai skirtingos pozicijos. Hudson Institute Washingtono analitikas Marius Laurinavičius rašė: „... bent kol kas V. Putinas gali tik džiūgauti – D. Trump prezidentavimas pateisina jei ne visas, tai nemažą dalį vilčių, kurias Maskva dėjo akivaizdžiai investuodama į vieno iš dviejų kandidatų į JAV vadovus pergalę rinkimuose“ (leidinys 15min.lt).

Žurnalistas Audrius Bačiulis dienraštyje „Lietuvos žinios“ paskelbė kardinaliai priešingą nuomonę – „Amerikos tomahaukai virš Sirijos atskraidino gerąją žinią Lietuvai“. A. Bačiulis išitikinęs: „Donald Trump sprendimas sušaudyti sparnuotomis raketomis ‘Tomahawk’ Sirijos karinį aerodromą, iš kurio pakilo lėktuvai, zarino dujų bombomis išnuodiję su prezidentu Assadu kovojančios Idlibo provincijos gyventojus, buvo būtent tai, ko reikėjo po nykaus Barack Obama prezidentavimo pasimetusiam, valią ir galią prarandančiam Vakarų pasauliui“.

Lietuvoje noriai publikuojamas Europos politikos analizės centro viceprezidentas ir britų savaitraščio „The Economist“ vyresnysis redaktorius Edward Lucas pateikė trečią versiją įsimenančiu pavadinimu „D. Trump V. Putinas reikalingas labiau negu V. Putinui – D. Trump“.

E. Lucas įžvalgoms jau sunku priskirti ryškų pliuso arba minuso ženklą. Autorius tarsi apsidraudžia: gali būti taip ir anaip. Net atidžiai kelis sykius perskaičius minėtą tekstą nėra lengva susigaudyti, ar autorius pritaria Washingtono sprendimui bombarduoti Siriją.

Įsiminė ši E. Lucas mintis: „Baltuosiuose rūmuose manoma, kad Vladimiras Putinas trokšta ištrūkti iš savo tarptautinės izoliacijos. Kad jis daug padarytų dėl galimybės paspausti ranką. JAV administracijos vienintelė tikra problema – nuraminti kritikus, bet kokią susitarimą laikysiančius pasidavimu Rusijai“ (BNS).

Štai ir pasakyk, kurią poziciją turėtų remti doras lietuvis?

Ir vis dėlto net gudriausi išminčiai nedrįs ginčyti – politikoje gausu temų, kur dvi skirtingos nuomonės negalimos. Sakykim, stebint prezidento rikimų kampaniją Prancūzijoje. Nejaugi Lietuva nežino, koks kandidatas jai parankesnis?! Lietuviams artimesnis Europos Sąjungos ir NATO šalininkas centristas Emmanuel Macron nei su Rusijos prezidentu Vladimiru Putinu atvirai besibičiuliaujanti, Amerikos ir NATO nemėgstanti Marine Le Pen. Lietuva tiesiog negali remti tų, kuriems JAV – priešas, o V. Putino valdoma Rusija – draugas. Taip būtų sveikas protas.

Panašios nuomonės turėtų laikytis vertindami ir Seimo nario Mindaugo Basčio veiklą. Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariai konstatavo – minėtas parlamentaras veikė prieš Lietuvos valstybę. Šios išvados padarytos po VSD pranešimo, kad M. Bastys palaikė ryšius su atominės energetikos korporacijos „Rosatom“ atstovu įvardinamu Jevgenijumi Kostinu, buvusiu KGB darbuotoju Piotru Vojeika, Rusijos valstybinio kanalo RTR žurnalistu Ernestu Mackevičiumi, buvusiu Kauno mafijos autoritetu pakrikštytu Saturnu Dubininku ir neteisėta veikla įtariamu verslininku Vadimu Pachomovu. VSD ekspertų manymu, šie ryšiai Seimo pirmininko pavaduotojo poste atsidūrusį M. Bastį darytų pažeidžiamu – slaptoji Lietuvos valstybės informacija atsidurtų nepatikimose rankose.

Juolab kad dar 2006-aisiais metais Lietuvos žvalgybininkams kilo įtarimų dėl M. Basčio ryšių su Rusijos žvalgybai priskiriamais asmenimis. Jau tada M. Bastys buvo įspėtas, kur veda nuolatiniai, reguliarūs, pastovūs ryšiai su Rusijos slaptųjų tarybų agentais. Tačiau jis vis tiek nenutraukė savo veiklos, mesdamas iššūkį mūsų „džeimsams bondams“.

Apie Kremliaus žvalgybininkų draugus

GINTARAS VISOCKAS

Tuomet Lietuvos saugumui vadovavęs Arvydas Pocius didelės bėdos neižvelgė – premjeru tapusio Gedimino Kirkilo pasirinktam patarėjui M. Basčiui suteikė teisę susipažinti su valstybės paslaptimis.

Tik po dešimtmečio M. Basčio draugystė su įtakingais Rusijos žmonėmis vėl atsidūrė dėmesio centre. Šį kartą – viskas rimčiau. Seimo NSGK vadovas Vytautas Bakas neabejoja, kad „M. Bastys turėjo sisteminius ryšius su Rusijos specialiujų tarnybų darbuotojais“. Taip pat akivaizdu, kad M. Basčio veiksmai labai panašūs į pastangas atitolinti Lietuvos energetinę nepriklausomybę nuo Rusijos įtakų.

Ypač aštrią poziciją dėl M. Basčio nepatikimumo išdėstė Seimo NSGK narė parlamentarė Rasa Juknevičienė, tinklalapyje tsajunga.lt paskelbusi analitinį straipsnį „Nuo ko prasideda išdavystė“. Perskaičius šį tekstą dar labiau ryškėja tuometinės Rusijos intrigos: stabdyti Visagino atominės elektrinės statybas Lietuvoje ir kuo plačiau atverti kelią dviems atominiams Rusijos projektams – Baltarusijoje turėti Astravo AE, o Kaliningrade – Baltijskaja AE.

Rusijai kurpiant šiuos planus M. Bastys labai aukštu politiniu lygmeniu atstovavo „Rosatom“ siekiams statyti atominės jėgaines ir Lietuvos kaimynystėje, ir pačioje Lietuvoje. Ar tik ne todėl iš Lietuvos buvo išstumta japonų kompanija „Hitachi“, norėjusi mūsų žemėje greitai pastatyti saugią, patikimą AE?

Tad atsakymas į iškeltą klausimą, ar politikas galėjo išduoti valstybės interesus, – ganėtinai akivaizdus. M. Basčio bandymas gintis, esą „Rosatom“

atstovus į lietuvių politikų kabinetus jis vedžiojo vedinas Lietuvos interesus, – vargu ar įtikinamas. Kaip neįtikinamas ir viešas pareiškimas: „Aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos“.

Tačiau ten, kur, regis, neturėtų būti dviejų skirtingų nuomonių (Rusija nėra patikima, padori partnerė), jų vis tik atsiranda. Užuoat susigėdusi, užuoat patylėjusi Socialdemokratų partija puola ginti susikompravitavusį kolegą, kuris

lietuviškojoje spaudoje vis dažniau ir kokrečiau įvardinamas kaip „Kremliaus žvalgybininkų draugas“. Gina aršiai, atkakliai. Tarsi bijotų, kad prispaustas M. Bastys išduos savo talkininkus, ryšininkus, ir tada ims aiškėti, kodėl jis tapo G. Kirkilo dešiniąja ranka bei kodėl jį taip nuoširdžiai teisinga nenuilstantis dujų terminalo „Independent“ kritikas parlamentaras Artūras Skardžius.

Žinoma, M. Basčio interesus teismuose ginantys advokatai teigs, esą byla – politinė. Bet juk analizuojant su M. Basčiu susijusį skandalą vertėtų žvelgti ne klientą ginti sutikusią advokatų ar kolegų socialdemokratų akimis. Į šią temą pažvelkime knygos „Slaptieji Stalino agentai“ autorių M. Stanton Evans ir Herbert Romerstein akimis. Leidyklos „Briedis“ praėjusiais metais lietuvių kalba išleistame veikale teigiama: „Žinoma, nėra nieko blogo, kad šnipinėjimas tyrinėjamas kaip atskiras reiškinys – netgi labai gerai, tačiau tokie tyrimai klaidina, jei visiškai ignoruojamas poveikis politikai, kurį tuo metu darė federalinėse įstaigose dirbantys sovietams palankūs agentai“.

Ši mintis keliauja per visą veiklą, analizuojantį sovietų poveikį Franklin Roosevelt vyriausybei. Taigi sėkmingu intrigantu laikytinas ne tas, kas pavogė slaptų dokumentų. Tikroji šnipo pergalė – įgyti svertai nepastebimai daryti įtaką pačius aukščiausius postus užimantiems valstybės pareigūnams. Bent jau taip teigia knygos „Stalino Slaptieji agentai“ autoriai. Beje, jie konkrečiais pavyzdžiais įrodo, kad Washingtonui labiausiai pakenkę į valstybines įstaigas infiltruoti sovietų šnipai niekad nebuvo deramai nubausti.

Pilietybės klausimu nukrypome nuo esmės

Atkelta iš 1 psl.

„Tuščių vietų nebūna. Jeigu savavališkai atsisakome savo piliečių, o ‘Brexit’ atveju tai ir atsitiks – bent 50 tūkstančių lietuvių pasiims Britanijos pilietybę ir neturės teisės išlaikyti Lietuvos pilietybės, – tai tada Lietuvai reikia labai rimtai susimąstyti, kas imigruos ir kas tą ekonomiką vystys: pradedant darbo jėga, mokesčiais, pensijų sistema“, – kalbėjo PLB pirmininkė, pabrėžusi, kad imigravusių užsieniečių atžvilgiu Lietuvai veikiausiai teks grįžti prie to paties klausimo, bet šįkart jau tikrai bus kalbama apie dvigubą pilietybę plačiaja prasme.

D. Henke teigiamai vertina dalies politikų iniciatyvą išsaugoti Lietuvos pilietybę asmenims, kurie išvyko iš Lietuvos po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. ir įgijo kitos Europos Sąjungos (ES) arba NATO valstybės pilietybę. Kita vertus, PLB pirmininkė būgštauja, kad Parlamentui gali nepavykti įgyvendinti šios iniciatyvos.

„Be galo sveikintina, kad yra 114 Seimo narių parašų, yra ryžtas daryti pokyčius tuo klausimu. Dar nesu stebėjusi tokios vienybės: visi vienu balsu pasisako, kad dar pridės vieną išimtį ir pataisys Pilietybės įstatymą. Tai yra pirmas žingsnis, teigiamas signalas žmonėms Jungtinėje Karalystėje, kad jie laukiami Lietuvoje. Vis dėlto nuogąstaujame, ar užteks drąsos Seimui iki galo išspręsti tą problemą“, – kalbėjo D. Henke.

PLB pirmininkė laikosi ankstesnio požiūrio į referendumą dėl pilietybės: pasak jos, neįmanoma išpildyti referendumo reikalavimo, kad jame privalo dalyvauti daugiau kaip pusė balsavimo teisę turinčių rinkėjų ir daugiau nei pusė balsavimo teisę turinčių rinkėjų turi pasisakyti už Konstitucijos straipsnių nuostatų pakeitimus.

„Drįstu teigti, kad tauta klaidinama, kiršinama, nes yra Konstitucijoje palikta erdvė atskiriems

atvejams, tiesiog juos reikia atitinkamai suformuluoti. Pirmas žingsnis – Pilietybės įstatymas. Nes referendumas – skėstančiam šiaudas. Mes apie tai dabar nešnekame. Referendumo reikalavimų įgyvendinti neįmanoma, kokios trukmės balsavimas bebūtų. Tai ne mūsų kaprizas, tiesiog tai yra blefas, tai žaidimas emocijomis“, – sakė išeivijos atstovė.

Kaip žinoma, Prezidentė Dalia Grybauskaitė, komentuodama minėtą opozicinių konservatorių siūlymą dėl išimčių ES ir NATO valstybėse gyvenantiems Lietuvos piliečiams, pabrėžė, kad Konstitucinis Teismas (KT) yra išaiškinęs, jog dviguba Lietuvos Respublikos ir kitos šalies pilietybė yra galima tik išimtiniais atvejais, o platesnis dvigubos pilietybės instituto taikymas galimas tik po referendumo.

Buvęs KT teisėjas, Mykolo Romerio universiteto profesorius Vytautas Sinkevičius yra sakęs, kad Seimo narių bandymas įstatymais plėsti dvigubą pilietybę galinčių įgyti asmenų grupę rodo nepagarbą tiek KT, tiek pagrindiniam šalies įstatymui. Teismo nutarimuose esą aiškiai suformuluota, kad dviguba pilietybė negali būti plačiai paplitęs reiškinys ir kad atvejai, kai asmuo yra kartu Lietuvos Respublikos ir kitos valstybės pilietis, turi būti reti.

Šią savaitę Seime posėdžiaujanti Seimo ir PLB komisija svarstė Lietuvos pilietybės išsaugojimo klausimą. Seimo pranešime skelbiama, kad nors posėdžių dalyviai ir neneigia dvigubos pilietybės įteisinimo būtinumo, išsiskiria nuomonės, koku būdu tai turi būti padaryta: referendumu keliu, keičiant Konstitucijos 12 straipsnį, ar vis dėlto įteisinant šią galimybę Pilietybės įstatymo pakeitimu.

Seimo ir PLB komisija posėdžiaus iki balandžio 28 d.

ELTA

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

Jaunos kūrėjos alkis spektaklyje „Bado meistras“

DANGUOLĖ KUOLIENĖ

Seni pramoniniai miesteliai, kuriuos galima sutikti pavažiavus į pietus nuo Bostono miesto, ilgai nepasižymėjo kultūrinio gyvastingumu. Metams bėgant, juose buvusios įmonės užsidarė ir liko tušti gamyklų pastatai. Tačiau nedaugelis galėjo patikėti, kad tie pastatai kada nors vėl atgis. Kylant nuomos kainoms pačiame Bostono mieste, kūrybinės dvasios žmonės atrado senuosius fabrikus ir ėmė juose kurtis. Buvusiose gamybos patalpose jie įkūrė meno dirbtuvių, galerijų ir spektakliams skirtų erdvių.

Vienas iš tokių pastatų, statytas 1894 metais, yra „Sandpaper Factory“ Rockland mieste, Massachusetts valstijoje. Jis ilgus metus buvo apleistas. Bet prieš penkerius metus jame pradėjo burtis įvairių sričių kūrėjai, tuo pačiu atgaivindami ir visą šio miesto aplinką. Naujakuriai nedirbo užsidarę, bet atvėrė duris, kvietė visuomenę į parodas bei renginius.

Šaltoką vasario 10 dienos vakarą vienoje iš šio pastato erdvių įvyko lietuvaitei Simonos Minns režisuotas šokio spektaklis pagal Franz Kafkos novelę „Bado meistras“. Spektaklis jau kelintą kartą buvo statomas įvairiuose Bostono apylinkių salėse, kiekvieną kartą įgydamas naujų atspalvių. Šį kartą spektaklis buvo papildytas kūrybiniu užsiėmimu, surengtu kitą vakarą. Jame susirinkę žmonės piešė „Bado meistro“ temą.

„Bado meistro“ autoriai stengiasi atsakyti į klausimą: ar kūrėjas kuria sau, ar žiūrovui.

Gintaro Sekmoko nuotr.

F. Kafkos novelės minčių įkvėpta Simona Minns, kaip išraiškos priemonės naudodama šokį, balsą, eiles ir muziką, sukūrė originalų, avangardinį spektaklį. Jo atlikėjai pristatė pasninkaujančio menininko (kurio kūrybos išraiška kaip tik yra pasninkas) kelią. Tai kelias žmogaus, kuris ir trokšta žiūrovų pripažinimo, ir tuo pačiu piktinasi jais.

Mažoje patalpoje scena ir užkulisai nebuvo atskirti nuo žiūrovų: buvo matyti, kaip atlikėjai ruošėsi pasirodymui. Nebuvo dekoracijų, bet sumaniai Aido Kupčinsko tvarkomas ap-

švietimas pagyvino erdvę. Trijų instrumentalistų ansamblis grojo pianinu, būgnais ir kontrabosu. Visi ansamblio nariai yra profesionalūs atlikėjai ir savo užduotį atliko virtuosiškai. Veiksmas vyko tuo pačiu metu skirtingose scenos plotmėse, dinamiškumo suteikė trys modernaus šokio atlikėjos (tarp jų ir Simona). Vienoje dalyje Simona, dainuodama už širdies griebiančią dainą, pati sau akompanavo kanklėmis. Spektaklyje buvo įpinta ir šiek tiek humoro. Autoriai subtiliai pasisaipe iš mobiliųjų telefonų kultūros ir toje virtualioje telefonų erdvėje už-

sidariusių žmonių.

„Bado meistro“ autoriai stengiasi atsakyti į klausimą: ar kūrėjas kuria sau, ar žiūrovui. Nėra abejonės, kad šios novelės pagrindinio veikėjo išgyvenimai sulaukė Simonos meniškiosios sielos rezonanso. Jie buvo artimi jaunai, iš Lietuvos atvykusiai muzikei, kuri pajuto, kad jos balsas gali būti išgirstas ir šioje šalyje. Matant Simonos talentą, ryžtą ir drąsą ieškoti naujų kūrybinių sprendimų, akivaizdu, kad ji nevens ir daugiau naujų iššūkių, suderindama poreikį išreikšti save ir pasotindama žiūrovą.

Kitas etapas – menas be kompromisų

VAIDA LOWELL

Simona Minns – aktyvi muzikantė, dainininkė, kompozitorė ir „Draugo“ korespondentė mūsų skaitytojams pasakoja apie naujausią veiklą – savo naują kompaniją „Syntheater“ bei „Bado meistro“ spektaklio pasirodymus. Kol ruošėme straipsnį spaudai, Simona aktyviai darbavosi prie savo debiutinio albumo, kurio oficialus pristatymas vyks gegužės 20 dieną.

Pokalbio metu sužinojome, kad Simonos planuose – permainos. Ilgą laiką savo kūrybiniais pasirodymais lepinusi Rytų pakratės lietuvių, Simona kelia sparnus. Kur? Apie tai ir naujausius kūrybinius projektus kalbamės su Simona Minns.

Simona, 2017-uosius metus pradėjai su naujai įkurtą savo kompaniją „Syntheater“. Papasakok – kas tai?

„Syntheater“ tai šiuolaikinio teatro kompanija, paremta menų, idėjų ir disciplinų sinteze. Jeigu verčiant pavadinimą pažodžiui, tai reikštų „synthesis“ (Red. sintezė – liet.) ir „theater“ (Red. teatras – liet.) vienoje vietoje. Kompanija pristato visuomenei šiuolaikinius teatro ir muzikos pasirodymus, veda kūrybinius užsiėmimus (kūrybines dirbtuves), diskusijas ir paskaitas.

Kompaniją sudaro nuolatiniai trupės nariai – muzikantai, aktoriai ir šokėjai bei kompanijos bendradarbiai – rašytojai ir dailininkai. Kūrybinės grupės vizija – skleisti profesionalų meną, suteikti galimybę interaktyviai mokytis kūrybinio proceso,

analizuoti menininkų kūrinius, padaryti meną labiau suprantamą ir prieinamą kiekvienam žiūrovui.

Kaip gimė idėja įkurti savo įmonę? Ar tai buvo spontaniškas Naujųjų metų žingsnis pradėti kažką naujo, ar ilgai apgalvotas sprendimas?

Savo verslo idėją gvildinau jau visus pastaruosius metus, nuo 2016 sausio. Nors dar tiksliai nežinojau, nei kaip registruosiu kompaniją, nei kokią tiks-

liai produkciją siūlysiu meno vartotojams, nuolat rašiau ir taisiau verslo planą, vėl pusmečiui grįžau į studento suolą ir lankiau „business startups“ paskaitą Berklee College of Music.

Per metus išsikristalizavo tikslūs kompanijos tikslai, pavadinimas, veikimo modelis. Šiuo metu nuolat tobulinuosi „entrepreneurship“ srityje, lankau paskaitas, konsultuojuosi su panašaus profilio kompanijomis. O pati idėja kilo iš pagrindinio tikslo – kur-

Simona Minns (pirma iš d.) – „Bado meistras“ spektaklio režisierė, choreografė ir artistė.

Gintaro Sekmoko nuotr.

ti meną be kompromisų, tokį, kokio aš noriu ir kokį aš išsivaizduoju, ir tuo pačiu iš to meno uždirbti ir kaupti kapitalą.

Vasario pradžioje žiūrovams pristatei „Bado meistrą“ (A Hunger Artist) pagal Franz Kafkos kūrybą, jau kaip „Syntheater“ produkciją. Kaip evoliucionavo šis pasirodymas nuo rudenį debiutavusios versijos, dar prieš susikuriant „Syntheater“?

Pirmąją kartą „A Hunger Artist“ pristaciau dar 2014-ųjų metų gruodžio mėnesį. Tuo metu buvau narė Berklee Interdisciplinary Arts Institute ir šis šokio spektaklis buvo mano baigiamasis darbas. Per paskutinius dvejus metus darbą išobulinau iki valandos trukmės spektaklio su trimis muzikantais ir keturiais šokėjais. Šiais metais pradėjome su „Syntheater“ ir pristatėme „Bado meistrą“ kaip vieną iš kompanijos kūrinių.

Pagrindinis skirtumas tarp šio ir prieš tai pristatytų spektaklių yra tas, kad šį kartą aš buvau spektaklio režisierė ir choreografė. Prieš tai rodomuose spektakliuose choreografiją kūrė talentinga choreografė Victoria Saggardia. Nuo šių metų aš nusprendžiau pakeisti spektaklį į daugiau fizinio teatro žanrą, balansuojančio tarp grotesko, mimų ir Vaudeville Slapstick žanrų. Siekiau pilnos kontrolės ir tikslaus vizijų išpildymo, tad pati ėmiausi režisūros ir choreografijos.

Šiais metais spektaklis labiau teatrališkas, provokuojantis ir kaip mano draugai vadina „simoniškas“. Kad ir ką tai reikštų, man patinka šis terminas. Tikiuosi, kad vieną dieną įsteigsiu naują ne konvencinę teatro tradiciją..

Kodėl pasirinkai F. Kafkos kūrybą?

F. Kafka ypatingai skaičiau kai buvau paauglė. „Bado meistras“ ir „Procesas“ nuolat buvo mano idėjų sąrašė. Kafka turi ypatingą energiją, kurią perteikia savo tekstuose. Man labai artimas toks erdvių, laiko ir personažų pajautimas: ištęstas, neramus, slogus, įprastą eiliškumą ardantis kontekstas. Ruošiausi tam dešimt metų, kol nusprendžiau idėją įgyvendinti.

Šiuo metu studijuoju F. Kafkos „The blue octavo notebooks“ – jo eskizai ir užrašai, kurių jis niekada nenorėjo publikuoti. Užrašai buvo surasti ir prieš jo valią išspausdinti po jo mirties. Tai ypatinga knyga. Kai skaitau literatūrinius veikalus, tekstas paveikia mane labai stipriai. Būdama muzikantė, jaučiu stiprų poreikį perteikti knygos idėją, istoriją, energiją muzikinės kalbos pagalba. Tačiau nesu „užsiciklinusi“ tik ties F. Kafka.

Mano sąrašė daug kitų veikalų, kuriuos norėčiau inscenizuoti. Norėčiau perkelti į sceną vieną iš Ayn Rand novelių charaterių – Howard Roark iš „The Fountainhead“ arba Dagny iš „Atlas Shrugged“. Visas šias idėjas nuolat kaupiu, rašausi. Tikiuosi užteks gyvenimo visas įgyvendinti.

Po „Bado meistro“ pasirodymo kitą dieną organizavai projekto tęsinį – kūrybos dirbtuves meno studijoje. Papasakok apie šių dirbtuvių idėją.

Kadangi „Syntheater“ misija yra skleisti profesionalų meną, analizuoti jo sintezę ir skleisti pažinimą, prie viešų pasirodymų ir spektaklių mes organizuojame kūrybines dirbtuves ir paskaitas. Šios dirbtuvės buvo vedamos dailinininkės Renée Elizabeth Caouette.

Dirbtuvių metu Renée skaitė ištraukas iš „Bado meistro“. Tos ištraukos buvo analizuojamos iš vizualių menų perspektyvos, užduodant klausimus: kokias linijas, spalvas, tekstū-

Meno dirbtuvėse dailininė Renée Elizabeth Caouette (ketvirta iš k.) skaitė ištraukas iš „Bado meistro“, o Simona Minns (trečia iš k.) sukurė po muzikinę kompoziciją pagal kiekvieną nupieštą darbą. Shelley Layton nuotr.

ras, dėmes, ornamentus mes matome tam tikroje pastraipoje? Kaip tai galime perteikti ant popieriaus ar drobės?

Visa teksto analizė buvo vizualiai perteikiama ant popieriaus lapo ar drobės. Dalyviams mes suteikiame pilnas sąlygas reikštis, suteikiame visas reikiamas priemones: popierių, įvairių dažų ir pieštukų pasirinkimą. Dirbtuvės vyko jaukioje „Layton studio“, kurių savininkė Shelley Layton mus mielai įsileido.

Studija suteikė puikią aplinką diskusijoms, meniniams ieškojimams. Piešimo metu aš improvizavau pianinu, kanklėmis, gitara. Kūrybinių dirbtuvių pabaigoje spontaniškai sukūriau po muzikinę kompoziciją pagal kiekvieną nupieštą darbą.

Dauguma tave pažįsta kaip dainininę ir muzikantę. Kuo tave pačią traukia te-

atralizuoti pasirodymai?

Man yra artimas analitinis požiūris į meną. Aš nesuteikiu tiek svarbos pačiai raiškos formai. Mes ją pasirenkame tik edukaciniam laikotarpiui. Mano studijų laikas, tai buvo amato ir technikos mokymosi laikas. Po studijų ateina laikas formuoti meninį identitetą, gryninti patį turinį. Mane visada domino meno ir disciplinų sintezė, analitinis požiūris į sąlyčio taškus tarp skirtingų išraiškos priemonių.

Teatro, dailės, literatūros elementai man tampa lygiaverte mano muzikos sudedamąja dalimi. Kadangi mano žinios stipriausios muzikoje, aš visada džiaugiuosi galėdama bendradarbiauti su kitais menininkais, rašytojais, filosofais, kurie praturtina mano muziką vienokiu ar kitokiu būdu. Aš dažnai koncertuoju su džiazo koncertais ir kankliuoju, įvairios

veiklos man suteikia kūrybinę pusiausvyrą.

Ar žiūrovai dar turės progą išvysti „Bado meistrą“? Gal esi suplanavusi ir pasirodymų turą?

Taip. „Bado meistrą“ rodysime gegužės 20 dieną The Dance Complex, Cambridge, Massachusetts, bei birželio 10 dieną - Boston Center for The Arts, The Black Box Theater. Prie šių pasirodymų mes organizuojame „Bado meistro“ kūrybines dirbtuves rašytojams, poetams, vokalistams. Aš taip pat pristatysiu savo vokalo kūrybines dirbtuves „ArtWeek Boston“ festivalio metu – gegužės 3 dieną „Studio 550“, Cambridge, Massachusetts.

Kviečiu visus paspausti „patinka“ mūsų „Facebook“ puslapyje „Syntheater“ ir sekti visas naujienas apie kūrybines dirbtuves ir pasirodymus.

Žinau, kad bus leidžiamas ir „Bado meistro“ muzikinė plokštelė. Kada ji turėtų pasirodyti?

Ji šiuo metu yra įrašinėjama. Albumas bus išleistas ir pristatytas gegužės mėnesį. „Bado meistro“ spektaklių metu jį galima bus išigyti, taip pat rasti „iTunes“, „Spotify“ ir kitose svetainėse. Albumas bus sudarytas iš visų spektaklio metu atliekamų dainų.

Kokie nauji projektai verda „Syntheater“ dirbtuvėse?

Šiuo metu daugiausiai dirbame įrašinėdami „Bado meistro“ kompaktinę plokštelę, daug dėmesio skiriame spektakliui ir kūrybinėms dirbtuvėms. „Bado meistras“ bus rodomas ir pristatomas Bostone iki pat 2017 rugpjūčio mėnesio. Nuo rugsėjo mėnesio „Syntheater“ kompanija, kaip ir mudu su mano vyru Dorsey, keliamės į Los Angeles. Ten kompanija plėsis ir tęs naujus projektus, apie kuriuos dar viešai nekalbu.

Kviečiame visus ateiti ir pasižiūrėti „Bado meistro“ spektaklį su gyva muzika, šoku ir teatru. Visa informacija mano interneto svetainėje www.simonaminns.com

Gegužės 20 dieną Simona Minns pristatys savo debiutinį muzikos albumą.

Dalios Mikonytės nuotr.

Ačiū už pokalbį!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Akademinių skautų sąjūdžio šventė

Norime su „Draugo“ skaitytojais pasidalinti prisiminimais apie Akademinių skautų sąjūdžio (ASD) šventę, prieš kurį laiką įvykusią Clevelande. Jos metu turėjome progą pasidžiaugti, kad mūsų sąjūdžio ir Korp!Vytis gretos nuolat auga. Susirinkimo metu buvo pristatyti nauji kandidatai. Tai trys studentai – seserys Rita ir Renė Kižytės bei Aras Klimas.

Šventės apeigas pravedė t.n. sesė Ramunė Bartuškaitė – ASD ir Korp!Vytis pirmininkė. Ji pranešė, kad visi Clevelando ASD nariai, taip pat ir kandidatai bei jų tėveliai, buvo pakviesti į šventę.

Fil. Jonas Totoraitis filisterių vardu pasveikino šventės dalyvius. Jis paprašė, kad studentai, įstojusieji į Skautų studentų akademikų eilę, galės tęsti skautavimą ir prisidėti prie skautų tautų veiklos. Kalbėtojas pabrėžė, kad filisteriai akademikai irgi tęsia savo skautavimą, prisidedami prie Clevelando lietuvių kultūrinio gyvenimo. Jie jau yra surengę poezijos vakarą, meno parodą, koncertą, naujų knygų pristatymą, taip pat paskaitą apie 1941 metais sovietų surengtus masinius žmonių trėmimus iš Lietuvos. Sveikinimo metu brolis Jonas išreiškė viltį, kad mūsų skautų akademikų eilės ir toliau augs ir klestės.

Sesė Ramunė pakvietė kandidatus pristatyti savo temas. Kandidatė Rita Kižytė dabar studijuoja prekybą Cleveland State University ir numato gauti magistro laipsnį prekybos srityje (MBA). Ji savo pranešimo tema pasirinko tarptautinę prekybą. Sesė Rita teigė, kad prekyba pasaulyje darosi vis globalesnė. Lietuva – taip pat ne išimtis, šalies prekybos vystymosi tendencijos yra tokios pat, kaip ir kitose pasaulio šalyse.

Kandidatė Renė Kižytė taip pat studijuoja Cleveland State University. Ji savo kalboje palietė labai opią problemą, susijusią su gamtos apsauga. Pranešėjos teigimu, viena iš svarbiausių uždavinių pasaulyje – apsaugoti gamtą. Kartais sunku suvokti, kokią žalą šalies gamtai daro invaziniai augalai, užgoždami ir nustelbdami tuos, kurie nuo seno auga šalies teritorijoje.

Kandidatas Aras Klimas, kuris studijuoja Cincinnati University, energingai kalbėjo apie būtinybę pagerinti pirmos pagalbos teikimą univer-

Ohio akademinių skautų sąjūdžio metinės šventės dalyviai.

Rengėjų nuotraukos

Pirmininkė t.n. Ramunė Bartuškaitė, senj. Darius Čepulis, Korp! Vytis tėvūnas snj. Aras Klimas, t.n. Julytė Totoraitytė, ASD globėja, t.n. Rita Kižytė, t.n. Renė Kižytė.

siteto aplinkoje. Universiteto medicinos studentai dabar padeda „first responders“. Būdami universitete, jie sužeistą asmenį greičiau pasiekia ir suteikia labai svarbią pirmąją pagalbą. A. Klimas pabrėžė, kad taip padėdami, jie jau ne vieną sužeistą žmogų yra išgelbėję nuo mirties. Brolis Aras viliasi įsigyti Pirmos pagalbos medicinos daktaro specialybę.

Perskaitę savo temas, visi kandidatai atsakinėjo į jiems pateiktus žiūrovų klausimus. Po sėkmingo temų apgynimo, sesė Ramunė pravedė įžodžio/pakėlimo apeigas. Sesė Julytė To-

toraitytė, kandidatų globėja, užrišo juostas, davė stovyklinius kaklaraiščius ir prisegė ASD ženkliukus sesėms Ritai ir Renėi Kižytėms. Brolis Darius Čepulis, skyriaus tėvūnas, Arui Klimui užrišo Korp!Vytis juostą, įteikė stovyklinį kaklaraištį ir prisegė Korp! Vytis ženkliuką. Dr. Giedrė Matienė pasveikino naujus akademikus ir padovanojo jiems po puokštę raudonų rožių. Tada buvo sudainuota užbaigimo daina.

Po iškilmingos sueigos visi pavarė karieniavo „Gintaro“ restorane.

Ohio ASD info

Rita Kižytė

Renė Kižytė

DRAUGAS

— nuo 1909 metų —

**Mano laikraštis – nuolatinis
– patikimas – mus siejantis!**

Naujiems prenumeratoriams

- ☐ \$120 metams ☐ \$65 pusei metų
- ☐ \$115 internetinė (pdf) metams
- ☐ \$30 internetinė (pdf) trims mėnesiams

www.draugas.org

Leidžiamas tris kartus per savaitę – antradienį, ketvirtadienį, šeštadienį

SUBSCRIBE

Receive BOTH!

**ONE YEAR
DRAUGAS NEWS
12 ISSUES**

**LITHUANIAN
HERITAGE
6 ISSUES**

**\$45 mailed
\$30 internet
only**

DRAUGAS NEWS

LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

**My Paper – My Friend
My link to LITHUANIA!**

www.draugas.org/news

**LITHUANIAN
HERITAGE**

MAGAZINE IN ENGLISH

A supplement mailed separately

Iš kokių vadovėlių mokosi Čikagos lituanistinių mokyklų mokiniai?

Atkelta iš 1 psl.

Neseniai į Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką atkeliavę Čikagos lituanistinėse mokyklose naudojami vadovėliai yra gera proga susipažinti su Amerikos lituanistinių mokyklų mokomąja medžiaga, mokytojų kūrybingumu ir pastangomis, kad kartą per savaitę į lituanistinę mokyklą atvykęs jaunimas gautų kuo daugiau informacijos apie lietuvių kalbą, Lietuvos istoriją, kultūrą, gamtą, susipažintų su diasporos JAV ištakomis, jos istorija ir visuomenine veikla.

„Lietuvos gamta“

2014 metais JAV LB spaustuvėje, Čikagoje, išleistos trys vadovėlio „Lietuvos gamta“ dalys supažindina JAV lituanistinių mokyklų IV klasės mokinius su Lietuvos augalais (1 dalis), paukščiais (2 dalis) ir žvėrimis (3 dalis). Visos trys dalys turi po pratybų sąsiuvinį. Knygų sudarytoja – Čikagos lituanistinės mokyklos mokytoja Danutė Petrašaitienė, redaktorė – Loreta Timukienė.

Augalams skirtoje dalyje mokiniai supažindinami su žinomiausiais Lietuvos laikų ir miškų augalais: žolynais (žibuoklėmis, kiaulpienėmis, ramunėmis, rugiagėlėmis ir kt.), vaisiniais augalais (čiobreliais, kraujažole, paparčiu ir kt.), uogomis (avietėmis, žemuogėmis, mėlynėmis ir kt.), vandens ir pakrantių augalais (vandens lelija, ajeris ir kt.), krūmais, lapuočiais (beržu, ąžuolu, liepa, uosiu, klevu ir kt.) ir spygliuočiais medžiais (egle, pušimi, kadagiu). Lietuviškus augalus pažinti geriau padeda vadovėlio autorės kruopščiai atrinkti Janinos Degutytės, Anzelmo Matučio, Ramutės Skučaitės, Martyno Vainilaičio ir kitų Lietuvos poetų eilėraščiai.

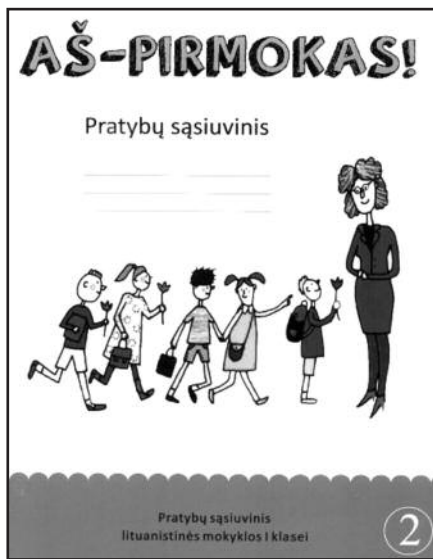

Antroji dalis taip pat per eiles, prozą, pasakas, patarles, skaičiuotes ir mįsles pasakoja apie Lietuvos sparnuočius: gandrą, genį, žvirblį, gegutę, kregždę, lakštingalą, pelėdą, vieversį ir kitus. Trečioje dalyje lituanistinės mokyklos ketvirtokai skaito tekstus apie stumbrą, briedį, stirną, mešką, vilką, lapę, šerną, bebrą ir kitus miško žvėris.

Visoms trimis vadovėlio dalims Petrašaitienė parinko neilgus poetų eilėraščius, gamtininkų prozos bei smulkiosios tautosakos ištraukas. Šalia profesionalių fotografų nuotraukų – ČLM mokinių ir Čikagoje veikiančios dailės studijos „Vaivorykštė“ auklėtinų piešiniai. Akį traukia ryškūs spalvoti vadovėlio viršeliai su juose įamžintu lietuvišku pavasariu, rudeniu ir vasara.

Vadovėlis mažiausiems – „Aš – pirmokas!“

Prieš dvejus metus išleistas lietuvių kalbos vadovėlio „Aš – pirmokas!“ komplektas yra tikra dovana ne tik patiems mažiausiems JAV lituanistinių mokyklų mokiniams, bet ir jų mokytojams. Komplektą sudaro vadovėlis, du pratybų sąsiuviniai ir metodinė mokytojo knyga, ypač reikalinga dažniausiai mokytojo kvalifikacijos neturintiems lituanistinių mokyklų mokytojams.

Knyga, kurios autorė – Elena Marcelionienė, redaktorė – Loreta Timukienė, yra kelių Čikagos ir jos apylinkių lituanistinių mokyklų mokytojų darbo rezultatas. Prie jos prisidėjo ČLM mokytojos Daiva Juzėnienė, Vitalija Mickienė, Jolanta Žurumskienė ir Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokytojos Jovita Čepronienė, Jurita Tamošiūnienė ir Rasa Vydmantienė.

Dar vienas vadovėlio privalumas yra tas, kad dauguma jo tekstų yra pri-

taikyti lituanistinėse mokyklose besimokantiems pirmokams. Knyga parašyta atsižvelgiant ne tik į mokinių gebėjimus, išsiugdytus anglakalbėse mokyklose (pvz., mokantis lietuviškos abėcėlės, remiamasi mokinių supratimu apie anglų kalbos abėcėlę ir skaitymo procesą), bet ir lituanistinių mokyklų specifiką – mokiniai mokosi tik kartą per savaitę. Todėl mokomoji me-

džiaga vadovėlyje suskirstyta į 33 pagrindines temas – po vieną kiekvienai savaitei. Pirmokai mokosi, kaip susipažinti, pasakoja apie savo šeimą ir draugus, namus, savo dieną. Sužino, kaip Lietuvoje švenčiamos Kalėdos, Užgavėnės, Velykos ir kitos šventės.

Pamokoje išmoktas lietuvių kalbos žinias pirmokai įtvirtina atlikdami užduotis pratybų sąsiuvinyje.

Pasak vadovėlio autorės, kiekviena tema apima visas mokinių kalbinės veiklos sritis: klausymą, kalbėjimą, skaitymą, rašymą ir elementarų kalbos sandaros pažinimą – tiek, kiek būtina I klasėje. Vadovėlyje pateiktas žinias padeda įtvirtinti du pratybų sąsiuviniai. Juose pirmokai ne tik klausosi, rašo, perrašo ar įrašo, bet ir spalvina, piešia, apibraukia, jungia, kerpa. O kad

nepamirštų, ko išmoko pamokoje, namuose turi atlikti ir vieną kitą namų darbą. Kiekvieno puslapio apačioje mokytojas ir tėvai mato, ko konkrečiai mokomasi, į ką reikėtų atkreipti dėmesį.

Vadovėlis ir pratybų sąsiuviniai gausiai iliustruoti nuotaikingais dailininkės Martos Žuravskajos piešiniais, paįvairinti viena kita nuotrauka. Kiekviena vadovėlio tema pažymėta vis kitokia spalva.

Vadovėlio „Aš – pirmokas!“ išleidimą parėmė Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija ir ČLM tėvų komitetas.

„Visuomeninio ugdymo kursas“ (I ir II dalys)

Ilgametis lituanistinių mokyklų mokytojas Juozas Polikaitis ČLM ir Maironio lituanistinėje mokykloje Lemonte, IL vyresniųjų klasių mokiniams dėsto visuomeninio ugdymo kursą. Kursą sudaro paties Polikaičio sudaryti du sąsiuviniai – klasės užrašai. Pirmame sąsiuvinyje pateikiami tokių sąvokų kaip emigracija, tėvynė, kolonistai, pabėgėliai apibrėžimai. Autorius klausia: kas yra tauta? Kur yra tėvynė? Ar ryšys su savo tauta galimas gyvenant svetur? Koks yra ryšys tarp dviejų tėvynių – gimtosios ir paveldėtosios? Neaplenkiamas ir kalbos klausimas: kodėl išeivijos lietuviai turi būti dvikalbis ir priklausyti dviem kultūroms? Ar tokia dviguba našta yra pakeliama?

Gen. Kosciūškai Jungtinėse Amerikos Valstijose yra pastatyti net devyni paminklai. Šią paminklo, stovinčio prie Krokuvos Vavelio pilies vartų, kopiją galima pamatyti Detroite.

Vadovėlių autorius išskiria ne mums įprastas tris lietuvių emigracijos į Ameriką, o net šešias bangas. Pasak Polikaičio, pirmosios bangos (piligrimų laikotarpis) atstovai Amerikos krantus pasiekė ieškodami religinės laisvės. Tarp pirmųjų lietuvių emigrantų jis mini Ardvilų (Ardvill), Daukantų, Gedvilų (Getvill), Gregų (Gregg), Landžių (Landis) ir kt. pasiturinčių šeimų atstovus. Piligrimų lai-

kais atvykę lietuviai apsigyveno Manhattano saloje ir kartu su olandais pradėjo ten steigti miestą. Autorius rašo, jog „lietuviai tą miestą norėjo pavadinti Auszra, tačiau olandai sakė norintys pavadinti jį New Amesterdam. Olandai laimėjo, bet vėliau anglai tą šaunų miestą perkrikštijo New York vardu“.

Antrąją lietuvių emigrantų bangą autorius vadina politinių pabėgėlių banga, kilusia dėl stipraus Rusijos kišimosi į Abiejų Tautų Respublikos sa-

varankiškumą. Lietuviai į Ameriką atvyko nepavykus 1768 metais Lietuvos ir Lenkijos bajorų suorganizuotam Baro konfederatų pasipriešinimui. Vienas iš žymiausių šios bangos atstovų buvo bajoras Tadas Kosciūška.

Trečioji banga kilo po nesėkmingo 1831 metų sukilimo Lietuvoje. Polikaičio žiniomis, pirmutinis po šio sukilimo į Ameriką, Bostoną, atvyko buvęs dešimtojo lietuvių pulko vadas Juozas Ordinskas.

Gausiausia – ketvirtoji – lietuvių emigracinė banga siejama su 1850-ųjų, 1867–1868 metų badmečiais ir 1863 metų sukilimu Lietuvoje. 1866 metais į Ameriką atkeliauja pirmasis lietuvis kunigas marijonas Andrius Strupinskas, 1863–1864 metų sukilime buvęs sukilėlių kariuomenės kapelionu. Nuo 1899 iki 1914 metų į Ameriką atvyko 252 954 lietuviai. Per vienus metus atvykdavo per 25 000 lietuvių.

Penktąją bangą sukėlė Europoje kilęs Antrasis pasaulinis karas. Karo pabaigą praleidę daugiausia Vakarų Vokietijoje, šios bangos atstovai – kaip ir antrosios emigracinės bangos atstovai, politiniai pabėgėliai, – Amerikoje atsidūrė jau karui pasibaigus. Per šešerius metus, nuo 1945-ųjų pabaigų iki 1951 metų pabaigos, į JAV atvyko apie 30 000 lietuvių.

Paskutiniosios, šeštosios, bangos emigrantais Polikaitis vadina lietuvius, į Ameriką atvykusius po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 1990 metais. Pasak autoriaus, nors tikslių duomenų, kiek jų gyvena šalyje, nėra, jo nuomone, vien Čikagoje jų gali būti daugiau nei 30 000, o visoje Amerikoje – per 100 000.

Tolesniuose dviejų sąsiuvinų skyriuose autorius aprašo kiekvienos emigracinės bangos gyvenimo sąlygas Amerikoje ir „lietuvių emigranto veidą“. Ypač daug dėmesio jis skiria ketvirtajai bangai ir jos plačiai visuomeninei-kultūrinei veiklai. Mokiniai supažindinami su tokiais Amerikos lietuvių susivienijimais ir draugijomis kaip Lietuvių Romos katalikų susivieni-

jimas Amerikoje, Susivienijimas lietuvių Amerikoje, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija, Kunigų vienybė, Lietuvos vyčiai, Lietuvių darbininkų sąjunga, Amerikos lietuvių taryba, Bendras Amerikos lietuvių šalpos fondas ir kt. Minimi daugelio šių susivienijimų leisti laikraščiai. Antrasis sąsiuvinis užbaigiamas Pasaulio ir Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenėmis.

Lietuvių mokykla Vašingtone

Balandis Nr. 8

ATŽALYNAS

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Redaktorės žodis

Šis mėnuo skirtas KNYGAI. Balandžio 2-oji – Hanso Kristiano Anderseno, vaikų literatūros rašytojo, gimimo diena. Jo garbei ši diena paskelbta Tarptautine vaikų knygos diena. Balandžio 23-oji – Pasaulinė knygos diena. Kiekvieną žmogų per gyvenimą veda knyga. Knyga – mokytoja, išminties lobynas, gyvenimo akimirkų archyvas, praeities istorija, malonus laisvalaikis, dvasios ramybė... Knygos keičia žmogų: daro aštresnį ir kritiškesnį mąstymą, taurina dvasią, turtina intelektą.

Knyga – tai sugauta ir užrašyta gera mintis, kad neišsitrintų, kad neišnyktų. Žmonijos atmintis gyva: išlieka išpūdis, faktas, įvykis, bet išblunka detalės, o knygose ir albumuose jos išlieka. Kartais žmogaus gyvenimo ir veiklos vertė matuojama išleistomis knygomis, gal ir mes po keleto metų skaičiuosime savo mokyklos ir savo mokinių knygas.

Štai taip mūsų mokiniai mąsto apie KNYGĄ.

Mokytoja Marija Dainienė

MANO NUOMONĖ APIE KNYGĄ

Mano manymu, knyga yra vienas geriausių būdų žmogui išsaugoti savo mintis, idėjas, istorijas ir t. t. Pats pirmas tekstas žmonijos istorijoje buvo pilnas įvairiausios informacijos, kurią žmogui būtų sunku prisiminti. Žmonių negebėjimas atsiminti didelio kiekio informacijos buvo pagrindinė knygų atsiradimo priežastis. Pati knygos esmė yra saugoti informaciją. Tekstui tobulėjant, keitėsi ir knygos. Jos ėgavo ir kitokią funkciją – perteikti emocijas bei vaizdus. Ši knygos priedermė gali būti tiesioginė ir netiesioginė. Pavyzdžiui, knyga gali neturėti iliustracijų, bet žmogus, skaitydamas jos turinį, geba lengvai jas išvaizduoti. Panašiai ir su emocijomis, tik jos visą laiką būna netiesioginės. Yra knygų, kurios mus pravirkdo, priverčia susimąstyti, nuliūdina, pralinksmina, išmoko...

Knygos gali išsaugoti dalį žmogaus gyvenimo, jam numirus. Juk jo žodžiai, mintys išlieka knygoje. Kitaip tariant, žmogaus gyvenimo dalį knygos gali paversti nemirtinga. Daug knygų jau yra netekusios savo autorių, bet iki šiol skleidžia jų idėjas, pasakoja istorijas. „Gera knyga – tarsi pokalbis su protingu žmogumi: teikia žinių, moko apibendrinti tikrovę, suprasti gyvenimą“, – teigia A. Tolstojus.

Knygos kartu su skaitytoju keliauja laiku. Kaip sakė Fransis Bekonas: „Knygos – minties laivai, plaukiojantys laiko bangomis ir rūpestingai gabenantys savo brangų krovinį iš kartos į kartą.“ Tai yra tiesa. Beveik viskas, ką mes dabar žinome, yra žmonių dėka, kurie netingėjo išsaugoti savo minčių popieriaus lapuose.

Knygos gali nešti ne tik gerį, bet ir blogį. Yra daug knygų, kurios buvo parašytos blogų bei pavojingų žmonių. Pavyzdžiui, A. Hitlerio knyga „Mein Kampf“, kelios Lenino knygos, ir kt. Kaip jau minėjau, knygos leidžia žmogui gyventi ilgiau, negu jis fiziškai gali. Kol šios knygos egzistuos, tol jų autoriai bus gyvi ir sės informaciją žmonių galvose.

Viskas prasidėjo nuo to, kad žmogus negalėjo kažko atsiminti. O dabar knygos geba išsaugoti dalį žmonijos išminties ir padėti mums keliauti laiku. Štai todėl turime gerbti knygas, nes jos vertingos.

Herkus Kriščiūnas,
10 klasė

10 KLASĖ

Knyga padeda kurti ateitį. Ką žmogus per gyvenimą nuveikia, užrašo ir palieka kitiems. Kitos kartos iš tų knygų mokosi. Be knygų būtų skurdus pasaulis, nebūtų tokia stipri žmonija.

Tomas

Knyga yra mokslo ir žinių šaltinis. Kai žmogus skaito, dirba jo smegenys, jis lavinasi. Žmonės iš knygų gali visko išmokti. Knyga gali būti labai sena, bet visada išmintinga, todėl mums ji visada svarbi, nes kentėjo taip, kaip ir žmogus.

Vaidas

Knyga yra žodžių ir sakinių rinkinys. Jie kartu verčia atskiras mintis bei įvykius teksta, o tekstai – tai istorijos – dalinimasis išmintimi, filosofinėmis idėjomis. Tai lyg žmogaus sielos dalis, perteikta žodžiu. Kai žmogus užrašo savo ar kito mintis, jis palieka pėdsaką. Tekstas – skirtas tam, kad paveiktų kažką pasaulyje. Knygos esmė yra bet koku būdu pakeisti pasaulį gėrio link. Knygų tikslas – paveikti žmogų, priversti susimąstyti. Kuo daugiau žmogus mokosi iš rašyto teksto, tuo labiau keičiasi mūsų pasaulis.

Gertrūda

7 KLASĖ

Man knyga yra gerai praleistas laikas ir kartais „vaistai“ prieš miegą.

Nomeda

Knyga yra man tarsi filmas. Knygas reikia skaityti, kad suprastum istoriją.

Kristupas

Knygą skaitai ir išmoksti. Įdomu skaityti ir sužinoti, kas buvo senais laikais.

Jonas

Iš k.: Jonas ir Kristupas S. Granickienės nuotr.

Izabelė, Patricija, Renata, Sofija, Karolina ir mokytoja Monika. Mokyklos archyvo nuotr.

5 KLASĖ

Knyga yra kaip mokytojas, kuris moko tave apie svarbius dalykus, vertybes ir gyvenimą.

Izabelė

Knyga – fantazijos pasaulis.

Sofija

Knyga – svajonių pasaulis.

Karolina

4 KLASĖ

Man svarbi kiekviena knyga, ir nesvarbu, ar ji didelė, ar maža, ar pilna istorinių faktų, ar paveikslėlių.

Patricija

Knyga yra turtas, iš kurios galima daug išmokti. Knyga nuveda į ne-

žinomas šalis, miestus ar planetas.

Renata

2 KLASĖ

Knyga – didelė vertybė.

Ula

Skaitau ir nauja išmokstu.

Eva

Knyga pasakoja apie Lietuvos gyvenimą ir istoriją.

Kamila

Man patinka knygos apie sportą.

Matas

Knygos yra jėga. Kai skaitau, išsipildo visos mano svajonės.

Tadas

Jie turi nuomonę apie knygą. S. Granickienės nuotr.
Knyga moko. – Olivija; Knygas smagu skaityti. – Jonas; Man patinka ilgos ir fantastinės knygos. – Evija

PAVASARIS džiugina visų širdis. Negalime atsigrožėti gamtos atbudimu: įstambiais garsais, kvapais ir spalvų įvairove. O puikiausia, kad su pavasariu ateina laukiama visų šventė – Velykos, o vaikams – atostogos. Nudžiugę ir apstulbę nuo laimės ir grožio mokiniai rašo.

Ateina pavasaris – saulės metas. Sprogsta pumpurai, medžiai žaliuoja. Rytais pažadina linksmas paukščių čiulbesys. Reikia ruoštis, reikia lėkti, juk mažasis princas Pavasaris atkeliauja. Dainuoja, čiulba, skraido po miškus padūkėlis princas Pavasaris.
Akis džiugina spalvotas pasaulis: medžiai, gėlės, žolė. Paukščių dainelės skamba miške, gyvūnai pabunda iš žiemos miegučio. Gera nuotaika gamtoje. Vyksta paukščių tuoktuvės, vis poromis, vis poromis.
Tai Pavasaris ateina savo mažomis kojėlėmis.

Karolina Ličkūnaitė, 5 klasė

Per visą žiemą pasaulis buvo linksmas: vaikai slidinėjo nuo kalnų ir statė sniego senius, šeimos čiuzinėjo ant ledo, gėrė karštą šokoladą, draugai žaidė sniegu, bet visi laukė pavasario.
Vieną dieną, kovo pirmą šeštadienį, kilo lietaus debesis, žaibavo ir dundėjo griaustinis. Lijo visą dieną ir visą naktį. Mažieji vaikeliai bėgo nuo žaibo pas tėvelius.
Kitą dieną žmonės atsikėlę išgirdo paukščių čiulbesį. Pro langą matė šiltą šviečiančią saulelę, sprogsčius pumpurėlius, besiskleidžiančius medžių lapelius, žydinčias gėlytes. Gyvūneliai pabudo iš miego ir žaidė pievose, laukuose ir miškuose.
Žmonės susirinko atšvęsti pavasario atėjimą. Visi nusivilko šiltus drabužius ir žaidė lauke.

Izabelė Vilimas, 5 klasė
Šeimos archyvo nuotr.

Velykų laukimas

Saulė šviečia vis skaisčiau ir skaisčiau,
Kviesdama keltis gamtą pavasariui,
O mane įkvėpti gryo oro,
Išgirsti paukščių čiulbesį.
Kaip gražu ir smagu!

Jau greit Velykos – laukiu jų.
Pavasaris artėja prie namų.
Jau maži zuikučiai šokinėja,
O margučiai ritinėjasi.

Gėlytės skleidžia žiedelius,
O medžiai – pumpuriukus.
Kieme gražu ir šilta jau,
Nes Velykos pagaliau!

Patricija Pupinė, 4 klasė

Patricija Pupinė Aistės Ray nuotr.

Prieš Velykas mes kviečiame draugus ir visi drauge marginame margučius. Mano mama margina įvairiai: vašku, skutinėja ornamentus, dažo svingūnų lukštais ir įvairiomis spalvomis cheminiais dažais.
Velykų rytą visa šeima važiuojame į bažnyčią. Iš bažnyčios vykstame pas močiutę ir senelį švęsti šventų Velykų. Močiutė iš anksto paslepia kieme kiaušinius su saldainiais po medžiais, krūmuose, gėlynuose, žolėje. Mes, vaikai, einam jų ieškoti. Skubam, renkam, pamatom kiaušinių ir... į krepšėlį. Kai surinkam visus kiaušinius, jau daugiau nerandam, tada einam į namą ir juos atidarom. Kiaušiniuose randame saldainių, žaisliukų. Vakarienės metu mes daužom margučius ir sužinome, kieno kiaušinis stipriausias.
Mes valgome skanią, šventinę vakarienę, ir mums būna labai smagu.

Renata, 4 klasė Renata Sujeta. Irenos Sujetos nuotr.

Jonas, Olivija, Silas džiaugiasi margučiais. Mokyklos archyvo nuotraukos

VELYKOS

Jau pavasaris ateina,
Gėlytės sode žydi.
Gegutės vėl kikena.
Žvėriukai akis trynė.
Auksiniai obuolėliai auga
Ant žalių medelių.
Kiškių ir paukščiukų laikas.

Dažome kiaušinius.
Dar reikia sodinti margus
sodelius.
Nepamirškite maisto –
Velykos jau pas mus!

Izabelė, 5 klasė

Karolina Ličkūnaitė su margučiais. Šeimos archyvo nuotr.

Gėlės žydi, paukščiai čiulba,
Saulės liepsnos šildo rankas.
Žinoma, atskuba Velykos per kalvas.
Marginam margučius. Skamba linksmi juokai.
Valgom šokoladą. Džiaugiasi vaikai.
Maži kiškiukai šokinėja po žalią žolę.
Vėjelis draiko plaukelius. Skaidrus oreli.
Velykų dieną lankosi draugai. Ridenam margučius.
Valgome morkų pyragą ir šokoladą.

Karolina, 5 klasė

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Sprogimas Kijeve prie Lietuvos ambasados

Kijevas (ELTA) – Naktį į balandžio 24-ąją nežinomi asmenys gatvėje prie Lietuvos Respublikos ambasados nu-metė dūminį užtaisą.

Per incidentą ambasados pastatas nenukentėjo.

Dėl oro erdvės pažeidimo atlieka tyrimą

Vilnius (ELTA) – Po incidento, kai privatus lėktuvas galimai pažeidė Lie-tuvos ir Baltarusijos sieną, Valstybės sienos apsaugos tarnyboje pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Tyrimas bus vykdomas pagal du Baudžiamojo kodekso straipsnius – dėl tarptautinių skrydžių taisyklių pažeidimo ir neteisėto valstybės sienos perėjimo.

Bus tirinama, ar balandžio 19 d. pri-vatus lėktuvas galėjo įskristi į Balta-rusijos oro erdvę ir netrukus grįžti at-gal į Lietuvą.

„Užsienio reikalų ministerija nu-statyta tvarka atsakys į Baltarusijos notą dėl oro erdvės pažeidimo, gavusi oficialias Lietuvos institucijų išva-das“, – sakė ministras Linas Linkevi-čius.

Kaip jau skelbta, dėl oro erdvės pa-žeidimo iš Lietuvos pusės Baltarusijos valdžia buvo išsikvietusi Lietuvos am-basadorių Minske Andrių Puloką.

Anot įmonės „Oro navigacija“ at-

Apžiūrėdami įvykio vietą, šalia tvoros per dvidešimt metrų nuo įėjimo į diplomatinę atstovybę policijos pa-reigūnai aptiko panaudotos dūminės granatos RGD-2, naudojamos Rusijos ginkluotėje, liekanų.

stovų, pažeidimas tikrai buvo fiksuo-tas: balandžio 19 d. lengvasis civilinis lėktuvas P46T pakilo iš Vilniaus tarp-tautinio oro uosto ir turėjo skristi maršrutu Vilnius-Lavar-Kotov-Vilnius treniruotės tikslais, bet pilotas nu-krypo nuo maršruto ir ties Lavar įskri-do į Baltarusijos oro erdvę. Jam ne-delsiant buvo nurodyta suktis ir grįž-ti į Lietuvos teritoriją. Tai ir buvo įvykdyta.

Anot Minsko, orlaivis iš Lietuvos į Baltarusiją įskrido apie 1 val. 40 min. p. p., o ją paliko 1 val. 43 min., įskridęs apie 8 km į šalies teritoriją.

Valstybės sienos apsaugos tarny-ba patvirtino, jog Danijos piliečio pi-lotuojamas lengvasis lėktuvas pra-ėjusią savaitę kirtu Lietuvos – Balta-rusijos sieną. Su juo skrido lietuvis, planavęs pirkti šį lėktuvą.

Baltarusiai teigia, kad iš Lietuvos skridęs lėktuvas oro erdvę pažeidė ne-toli Astravo, kur yra statoma atominė elektrinė.

Korupcija: į ją teigiamai žvelgia net jaunimas

Vilnius (LRT.lt) – Daugiau nei 10 metų kasmet atliekamas tyrimas, ku-riuo norima pažvelgti giliau į korup-ciją, ją lemiančias priežastis ir suži-noti, kaip geriau su ja kovoti, atsklei-dė ir lietuvių požiūrį į šią problemą.

Anot neteisėtų veiksmų paplitimo tyrimo vadovo Liudo Jurkonio, kas dešimtas respondentas sako, kad nor-malu yra duoti kyši, norint pagerinti savo finansinę padėtį. Dar įdomiau, kad kas ketvirtas jaunosios kartos at-

stovas esant tokiai situacijai duotų kyši.

„Lietuvoje matome, kad nei įmo-nės, nei viešojo sektoriaus įstaigos, nei valdininkai, nei privataus sektoriaus atstovai nėra baudžiami. Kai bau-džiamum nėra, labai naivu tikėtis, kad koks nors bus poveikis kovoje su korupcija. (...) 82 proc. respondentų pa-sisako, kad baudžiamumas prisidėtų prie geresnių rezultatų“, – teigia L. Jur-konis.

Profesinės mokyklos ruošia specialistus emigracijai

Karmėlava (Mano vyriausybė) – Profesinės mokyklos ruošia specia-listus ne vietos ekonomikai, o emig-racijai, antradienį pareiškė presiden-tė Dalia Grybauskaitė, paraginusi Vy-riausybę reformuoti profesinio ugdy-mo sistemą.

„Lietuvoje profesinio ugdyimo sis-tema yra dar blogesniame stovyje negu aukštojo mokslo sistema. Turime per 70 profesinių mokyklų, jų programos orientuotos daugiausia į dvi specialy-bes – viešbučiai ir grožis“, – skelbdama

Nacionalinės karjeros savaitės pradžia Karmėlavoje sakė šalies vadovė.

„Praktiškai ruošiamo specia-listus ne savo ekonomikai, ne savo vers-lui, o emigracijai“, – pridūrė ji.

D. Grybauskaitė sakė, kad daž-niausiai profesinės mokyklos turi di-džiulius pastatus, tačiau „dirba kaip Darbo biržos – daug darbuotojų ir ma-žai rezultatų“. Pasak jos, profesinės ir aukštosios mokyklos šiuo metu „ren-gia specialistus į orą, kad pagrįstų savo buvimą“.

Bus prisimintas T. Kosčiuška

Vilnius (ELTA) – Seimas vienbal-siai pritarė užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus siūlymui paminėti Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Di-džiosios Kunigaikštystės 1794-ųjų suki-limo vado, generolo, kovų už JAV ne-priklausomybę dalyvio Tado Kosčiuš-kos 200-ąsias mirties metines.

T. Kosčiuškos metai yra įtraukti į Jungtinių Tautų Švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos (UNESCO) 2016–2017 metais minimų sukakčių sąrašą.

Rezoliucijoje kviečiamos Lietuvos valstybės ir savivaldybių institucijos, nevyriausybinės organizacijos, gy-ventojai ir užsienio lietuvių bendruo-menės minėti T. Kosčiuškos metus Lie-

tuvoje ir pasaulyje, aktualizuoti šios iš-kilios istorinės asmenybės vertybinį pa-likimą.

Dokumente įvertinama T. Kosčiuš-kos gyvenimo žygdarbių ir istorinio pa-likimo reikšmė Lietuvos, Lenkijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų laisvės ir nepriklausomybės idėjoms.

Šiuo dokumentu Seimas kreipiasi į Lenkijos Seimą ir Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresą pabrėždamas, „kad T. Kosčiuškos istorinis palikimas ir jo liudytos vertybės – kova už Laisvę ir Ne-priklausomybę – yra universalios, tel-kiančios mūsų valstybes ir visuomenes, stiprinančios Transatlantinės ben-druomenės sąitus“.

Prancūzija po pirmojo rinkimų etapo

Paryžius (BNS, ELTA) – Europos Komisija pareiškė savo palaikymą Em-manuel Macron, kuris antrajame Pran-cūzijos prezidento rinkimų ture kovos su kraštutinių dešiniųjų lydere Mari-ne Le Pen.

Europos Sąjungos aukščiausia vykdomosios valdžios institucija savo poziciją argumentavo tuo, jog tai yra pasirinkimas tarp Bendrijos gynimo ir siekio ją sugriauti.

E. Macron gegužės 7 dieną susi-rungs su antroje vietoje likusia ultra-dešiniojo Nacionalinio fronto lydere M. Le Pen.

Tikimasi, kad į antrąjį turą neišė-jusių kandidatų rėmėjai turėtų palai-kyti E. Macron ir neleisti M. Le Pen tapti prezidentu.

P. Moscovici, buvęs Prancūzijos socialistų finansų ministras ir dabar-tinis ES ekonomikos reikalų komisaras, sakė, kad E. Macron pergalė yra ma-loni, tačiau taip pat yra ir „blogų žinių“.

„Le Pen pateko į antrąjį turą; gal-būt ji surinko mažiau procentų nei buvo tikėtasi, tačiau baugina, kad ji vis tiek gavo 7,6 milijono balsų“, – sakė jis. „Kol kas dar anksti su palengvėji-

mu atsikvėpti, nes rinkimai dar nesi-baigė“, – pridūrė P. Moscovici.

E. Macron „gaus mano balsą“, pa-reiškė P. Moscovici ir pridūrė, kad jo pergalė yra labai svarbi Prancūzijos ir visos Europos ateičiai.

Prancūzijos prezidentas Francois Hollande išreiškė paramą proeuro-pietiskam centristinių pažiūrų kandi-datui E. Macron prieš gegužės mėnesį įvyksiantį antrąjį prezidento rinki-mų turą, perspėdamas dėl „pavojaus mūsų šaliai“, jeigu valdžią laimėtų ultradešiniųjų kandidatė Marine Le Pen.

F. Hollande sakė, kad Prancūzija ri-zikuoja „tapti izoliuota ir atsiskirti nuo Europos Sąjungos“.

Pasak F. Hollande būtų smogta Prancūzijos perkamajai galiai, pra-rasta „tūkstančiai darbo vietų“, kainos smarkiai padidėtų, jeigu laimėtų M. Le Pen ir tesėtų savo pažadą išvesti Pran-cūziją iš euro zonos bei padidintų im-porto tarifus.

Pirmąjį prezidento rinkimų turą E. Macron laimėjo pelnęs 23,75 proc. balsų, o jo varžovė M. Le Pen – 21,53 proc.

Nepaisant sankcijų, Rusija didina karines išlaidas

Maskva (ELTA) – Rusija 2016 me-tais tapo trečiąja daugiausiai karinių išlaidų turėjusia šalimi, nepaisant žemų naftos kainų ir ekonominių sank-cijų. Antrus metus iš eilės augo pa-saulinės išlaidos gynybai, parodė at-liktas tyrimas.

2016 metais Rusijos karinės išlai-dos siekė 69,2 mlrd. dolerių (apie 64 mlrd. eurų), o tai 5,9 proc. daugiau nei 2015 metais, teigiama Stokholmo tarp-

tautinio taikos tyrimų instituto (SIPRI) ataskaitoje.

„Padidintos išlaidos ir sunki naš-ta ekonomikai užkraunama tuo metu, kai Rusijos ekonomika dėl žemų naftos ir dujų kainų bei 2014 metais įvestų ekonominių sankcijų yra atsidūrusi rimtoje bėdoje“, – teigė SIPRI.

2016 metais Rusijos karinės išlaidos prilygo tik 27 proc. visų NATO narių Eu-ropos šalių išlaidoms kartu sudėjus.

Į Estiją atskris JAV naikintuvai F-35

Talinas (Diena.lt) – Naujausi ame-rikiečių penktosios kartos universalūs naikintuvai bombonešiai „F-35 Light-ning II“ atskris į Emario oro pajėgų bazę Estijoje.

Radarais sunkiai susekami lėk-tuvai buvo kelioms savaitėms pasiūs-ti į Europą dalyvauti mokomuosiuose skrydžiuose kartu su kitais JAV ir NATO kariniais lėktuvais.

Šie naujausi JAV kariniai orlaiviai gali būti naudojami kaip naikintuvai,

žvalgybos lėktuvai arba taktiniai bom-bonešiai.

JAV karinės oro pajėgos nurodė, kad amerikiečiai planuoja nuolat dis-lokuoti Europoje šio tipo lėktuvus nuo 2020 metų.

Sunkiai susekami naikintuvai „F-22 Raptor“ yra geriausia pasaulyje kovos su kitais orlaiviais priemonė, o F-35 – geriausi pasaulyje naikintuvai, galintys atakuoti antžeminius taiki-nius.

Paragvajuje – amžiaus apiplėšimas

Asunción (15 min.lt) – Paragvajaus pietryčiuose kelios dešimtys įtariamų brazilų nusikaltėlių iši-laužė į saugyklą su kelias-dešimt milijonų dolerių ir nužudė vieną policininką, o pareigūnai šį nusikalti-mą pavadino „amžiaus api-plėšimu“.

Apie 50 plėšikų, gink-luotų sprogmenimis ir ka-riuomenės ginklais, po naktį surengto, dvi valan-das trukusio išpuolio sau-gumo kompanijoje ir policijos būsti-nėje, paspruko.

Brazilų pareigūnai patvirtino, kad įvyko pražūtingas susirėmimas, ta-čiau daugiau detalių nepateikė.

Nusikaltėlių taikiny s buvo sau-giu grynųjų pinigų pervežimu užsi-imanti kompanija „Prosegur“. Užpuo-likai ne tik apėjo apsaugą kompanijo-je, bet ir surengė mieste kelis dėmesį

Pasak liudininkų, banko apiplėšimas atrodė tarsi karas. Scanpix nuotr.

atitraukiančius išpuolius – padegė ke-lis automobilius, kad užblokuotų ke-lius, bei detonavo sprogmenų šalia po-licijos būstinės.

„Triukšmas griaudėjo mieste kaip bombos per karą“, – sakė liudininkas.

Apiplėšimo metu „Prosegur“ sau-gykla „buvo pilna“. Policijos duome-nimis, joje galėjo būti iki 40 mln. dole-rių grynaisiais.

VERSLO NAUJIENOS

Kaip elgtis sudėtingo pokalbio metu?

Ne vienam yra tekę dalyvauti sudėtingame pokalbyje, o kai kuriems verslo žmonėms tokie pokalbiai tapę kasdienybe. Ką daryti, jeigu pokalbis vystosi bloga linkme? Paanalizuokime į sudėtingus pokalbius įsiveliančių žmonių dažniausiai daromos klaidas.

Klaida Nr. 1 – pradedama kovoti. Jeigu pokalbis darosi itin nemalonus ir priešiškas, tai tik todėl, jog kažkuriuo momentu vienas (arba abu) bendraujantys asmenys pradėjo kautis. Toks pokalbis tampa niekiniu, nes išties nėra nei laimėtojo, nei pralaimėtojo – pralaimi abi pusės. Tikrasis priešas – asmeninis kovos mentalitetas. Kovinį mentalitetą galima nugalėti ir visada sudėtinguose pokalbiuose laimėti, turint strategiją ir įgūdžių.

Klaida Nr. 2 – stengiamasi problemą pernelyg supaprastinti. Jei ginčas bus paprastas, didelė tikimybė, jog į sudėtingas diskusijas ilgam neįsivelsite. Priešingu atveju dažnai bandoma sudėtingą ir bauginantį dalyką „įvynioti“ į mažiau aktualias problemėles. Tai tik iliuzija! Nesupaprastinant, reikėtų sau priminti – jei svarstoma problema nebūtų sudėtinga, apie ją nebūtų taip sunku kalbėti.

Klaida Nr. 3 – negerbiamas pokalbis ir jo dalyvis. Kai norima išvengti problemos sumenkinimo, reikia pagarbiai žiūrėti į pokalbį. Siekiant išvengti kovos, reikia eiti dar toliau – gerbti asmenį, su kuriuo diskutuojate ir gerbti patiems save. Pasirinkite tokį ginčo kelią, kurį įveikė, didžiutumą savimi, o kolegos priešiškus išgaruotų.

Klaida Nr. 4 – išsiliejama arba nutyliama. Baimė, pyktis, sumišimas, gynybinė pozicija – per tokius ir daugiau jausmų pereinama sudėtingo pokalbio metu. Kai kurie žmonės reaguoja itin agresyviai, kiti užsisklendžia, trečiabuvoja abiejuose poliuose. Vietoj to reikėtų išmokyti apčiuopti viduriuką ir jo laikytis. Įgimtos emocijos niekur nepradingsta, bet praktikuojant, imanoma susitelkti į rezultatą ir jų nepaisyti.

Klaida Nr. 5 – adekvačiai reaguojama į priešininko manevrus. Melavimas, grasinimas, verkimas, šaukimas, kaltinimai, tylą – galima patirti tokius taktinius arba natūralius priešininko manevrus. Į tai galima atsakyti nuo pasyviausių iki agresyviausių veiksmų. Geriausia pasirinkti viduriuką! Pavyzdžiui, jūsų kolega nutyla ir kurį laiką neišslemina žodžio. Jums vertėtų netylėti, bet ir nekelti balso, tiesiog pasakykite: „Aš nežinau, kaip vertinti tavo tylą...“

Visas verslas.lt

Laukiant sudėtingo pokalbio, verta jį apgalvoti. 123rf.com nuotr.

Klaida Nr. 6 – užsikabinama ant kabliuko. Kiekvienas žmogus turi silpną vietą ir, jei priešininkui pavyksta ją rasti arba jis specialiai siekia įskaudinti – suvaldyti kovinį mentalitetą pasidaro sudėtinga. Skirkite laiko išsiaiškinti savo silpnąsias vietas. Kai žinosite, kurioje vietoje esate pažeidžiami, bus lengviau kontroliuoti savo emocijas tada, kai priešininkas į jas smūgiuos.

Klaida Nr. 7 – pokalbis repetuojamas. Jeigu ruošiamasi sudėtingai diskusijai, pokalbis instinktyviai repetuojamas, apgalvojama, kas bus sakoma vienokiu ar kitokiu atveju. Deja, sudėtinga diskusija ne spektaklis su aktorais ir auditorija. Jei laikomasi surepetuotos pokalbio eigos, iš vėžių išmuša bet koks nukrypimas, o priešininkas gali reaguoti į bet kokią teiginį visiškai ne taip, kaip numatyta! Vietoj repetavimų, geriau savęs paklausti ir atsakyti: kokia yra problema? kaip tą problemą mato mano kolega? ko aš siekiu? kokių santykių noriu su priešininku?

Klaida Nr. 8 – daromos išankstinės prielaidos apie priešininko ketinimus. Žmogus linkęs daryti prielaidas apie kito žmogaus mintis, ketinimus. Sudėtingo pokalbio metu tarp tokių prielaidų galima pasiklysti ir niekada nerasti teisingo kelio. Verta sau pasakyti – mes negalime tiksliai sužinoti, ką mano ar ketina kitas žmogus! Reikia ne spėlioti, o tiesiog paklausti!

Klaida Nr. 9 – pamiršamas tikslas. Sudėtingo pokalbio metu ypač svarbu nenukrypti nuo savo tikslo. Dėl to darykite taip, kaip patariama (Klaida Nr. 7). Aiškiai žinodami, kokia yra problema, kokia yra jūsų pozicija, ko siekiate ir numatote kliūtis – savo tikslo nepamesite.

Kai esame pagauti netikėtoje situacijoje, problema iškyla iš niekur – išvengti klaidų sudėtinga. Tada prisiminkite pokalbio lyderio pagrindus: aiškiai išsakykite problemą ir savo požiūrį, išlaikykite neutralų balsą, kalbėkite santūriai.

Emigrantai susirūpino Lietuvoje likusiu turtu

Beveik trečdalis milijono Lietuvos emigrantų tikisi, kad prie pensijos prisidurs lėšas, sukauptas iš mūsų šalyje turėtų darbo santykių. Lietuvoje veikiančiuose II pakopos pensijų fonduose pasyviai dalyvauja apie 300 tūkst. emigrantų, o paklausimų dėl to, kas gali vykti su sąskaitose sukauptomis santaupomis, pastaruoju metu daugėja, pastebi Lietuvos investicinių ir pensijų fondų asociacija (LIPFA).

LIPFA skaičiavimu, pensijų kaupimo sistemoje dalyvauja 400 tūkst. žmonių, kurių sąskaitos yra neaktyvios dėl nutrūkusių darbo santykių, o 75 proc. pasyviai kaupiančiųjų yra emigrantų. Išmokos laikinai savo kaupimą pensijų fonduose sustabdžiusiems emigrantams, kai jie pasieks pensinį amžių, gali siekti per 0,4 mlrd. eurų. Nerimą kelia tai, kad dalis emigrantų teiraujasi, ar savo santaupų jie negalėtų „išvesti“ iš Lietuvos.

„Žmonės klausia, ar pensijai kaupiamas lėšas jie gali persivesti ir prijungti prie užsienio šalyse senatvei kaupiamų lėšų. Deja, bet išskyrus nedideles išimtis, teisiškai to padaryti nėra galimybės. Jų sukauptos lėšos valdomos ir pinigus uždirba Lietuvoje, čia ir liks“, – teigia LIPFA vadovas, pabrėžęs, kad vis dėlto tokių klausimų kėlimas rodo, jog žmonės susirūpinę savo finansiniu saugumu senatvėje ir nėra tikri, ar galės gauti papildomą išmoką už Lietuvoje išdirbtus metus ir mokėtus mokesčius.

Pensijų kaupimo sistemoje dalyvauja 400 tūkst. žmonių. Pixabay.com nuotr.

Tai reiškia, kad finansinio raštingumo, sąmoningumo lygis keičiasi. Į Lietuvą grįžta aukštesnes pajamas gaunantys ir aukštesnę pridėtinę vertę kuriantys asmenys. Tikėtina, kad dalis jų yra išsimokslinę, kvalifikuoti emigrantai, nusprendę grįžti į Lietuvą ir efektyviai prisidėti prie valstybės gerovės kūrimo. Dažnai jie atsiveža Vakarų šalių praktiką ir supratimą, kad prie pensijos kaupimo turi prisidėti patys, ir tikisi atitinkamų instrumentų bei valstybės indėlio į tai.

Šiuo metu privačiuose pensijų fonduose savo pensijas kaupia per 1,3 mln. Lietuvos gyventojų, arba daugiau nei 80 proc. visų dirbančiųjų. Nuo 2004 m. fondai uždirbo 600 mln. eurų, o iš viso fonduose sukaupta per 2,5 mlrd. eurų.

ELTA

Rengiasi ratifikuoti ES ir Kanados laisvosios prekybos sutartį

Keletą metų rengtas ES ir Kanados sutartis buvo pasirašyta pernai spalį. Reuters nuotr.

Lietuva rengiasi ratifikuoti pernai spalį pasirašytą Europos Sąjungos ir Kanados laisvosios prekybos sutartį (CETA).

Užsienio reikalų ministerija parengė Vyriausybės nutarimo projektą, kuriuo bus prašoma prezidentės Dalios Grybauskaitės pateikti Seimui ratifikuoti minėtą sutartį.

Anot ministerijos, susitarimas pagerins sąlygas lietuviškoms prekėms ir paslaugoms patekti į aukštą perkamąją galia pasižyminčią Kanados rinką ir suteiks galimybę Lietuvos įmonėms dalyvauti Kanados viešuosiuose pirkimuose.

Teigiama, kad susitarimas sudarys sąlygas reikšmingai gerinti prekybos sąlygas, plėsti Lietuvos įmonių eksportą į Kanadą, prisidės prie darbo

vietų kūrimo ir ekonomikos augimo Lietuvoje. Reikšmingas prekybos sąlygų pagerinimas Kanados rinkoje bus ypač naudingas smulkiam ir vidutiniam verslui.

URM pateiktais duomenimis, Lietuvos eksportuotojai vien iš CETA numatyto muitų liberalizavimo sutaupys daugiau kaip 1 mln. eurų maito mokesčio per metus. Susitarimas suteiks galimybę Lietuvos įmonių pagamintas prekes eksportuoti į Kanadą be importo muitų, sutrumpinant formalumų tvarkymo laiką pasienyje ir sumažinant reguliavimo kliūtis.

Išsamioji ekonomikos ir prekybos sutartis tarp ES ir Kanados panaikins 99 proc. muitų.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2017 metų balandžio 26 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,92 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,69 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,18 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,64 €

SVEIKATA

Teisinga mityba - sveika širdis

GYD. ONA RADZEVIČIENĖ

Pastaruoju metu girdime daug patarimų, kokios dietos laikytis, ką valgyti, kad sustiprintume širdį. Gausios informacijos sraute pasimetame ir nežinome, kokiais šaltiniais tikėti. Net ir dietologams (mitybos specialistams) sunku susigaudyti.

Grupė gydytojų ir mitybos specialistų atliko tyrimus, kurių išvadas paskelbė „Journal of the American College of Cardiology“.

diologu, kad daugiau įtakos cholestero-
liui turi vartojami sotieji ir „trans
fat“ riebalai (sviestas, raudonoji mėsa,
lašiniai) nei kiaušiniai. **Jei vartojate kas-
dien po 2 kiaušinius, siūloma valgyti du
baltymus ir viena trynį.**

Naujausios mokslininkų išvados teigia, kad kiaušiniai neturi didelės įtakos cholesterolio kiekiui. Didesnę dalį cholesterolio, esančio trynyje, kepenys sunaudoja tulžies ir naujų ląstelių gamybai.

Be to, organizmas nevienodai pasisavina maiste esantį cholesterolį. Kai kurie pasisavina daugiau nei visi

turėtų nustatyti atitinkamą kraują skystinančių vaistų dozę, atsižvelgdamas į tai, koki daržovių kiekį asmuo vartoja.

Pastarųjų metų studijos įrodė, kad vit. K kartu su vit. D širdies vainikines kraujagysles apsaugo nuo sustandėjimo bei sukalkėjimo, kas neleidžia išsivystyti širdies koronarinės ligos bei širdies funkcijos nepakankamumui (angl. heart failure).

Vartoti žalias lapas daržoves yra būtina.

Ar būtina laikytis begliutenės dietos?

Gliutenas yra baltymas, kuris randamas kviečiuose, rugiuose ir miežuose. Asmenys, kuriems yra nustatyta celiakijos diagnozė, padidintas jautrumas gliutenui ar alergija kviečių grūdams, turėtų laikytis dietos be gliuteno. Tačiau, jei jūs neturite šių problemų, laikytis begliutenės dietos nėra būtina.

Kiti patarimai

*Riesutai yra naudingas produktas, stiprinantis širdį. Tačiau jų negalima vartoti per daug, nes jie yra gana kaloringi. Todėl, jei nenorite priaugti svorio, apsiribokite viena oz parai.

*Uogose gausu antioksidantų, kurie palaiko ir gerina širdies bei kraujagyslių sistemos darbą. Tačiau vartojant didelį kiekį uogų būtina išsiaškinti, kokie antioksidantai jose yra, nes kai kurie gali būti nenaudingi, o didelis kiekis jų gali būti net žalingas.

*Jei norite apsaugoti širdį, siūloma laikytis Viduržemio jūros (angl. Mediterranean) dietos bei augaliniu mais-

tu parentos vegetariškos dietos. Viduržemio jūros dieta nėra labai griežta dieta, tai labiau valgymo filosofija. Siūloma valgyti ramiai, neskubant, pailsint. Laikantis šios dietos valgoma daug vaisių, daržovių, ankštinių kultūrų, kruopų, žuvies, paukštienos, riešutų, alyvų aliejaus, kiaušinių. Per pietus galima išgerti taurę vyno. Siūloma riboti saldumynus bei raudonąją mėsą.

*Pati žalingiausia ir labiausiai kenkianti širdžiai – „Southern diet“ („Pietinio krašto dieta“). Šią dietą sudaro riebaluose virtas maistas (angl. fried food), perkirbti mėsos produktai, riebalai ir cukrumi saldinti gėrimai. Šios dietos siūloma vengti.

*Dauguma žmonių yra įsitikinę, kad gerti šviežiai spaustas sultis yra labai sveika. Mitybos specialistai siūlo valgyti šviežius vaisius ir daržoves bei gaminti jų kokteilius (angl. smoothies). Spaudžiant sultis prarandama daug ląstelienos ir maistingų medžiagų, o, be to, geriant sultis galima gauti per daug kalorijų. Gaminant kokteilius juos galima praturtinti riešutais, įvairiomis sėklomis, jogurtu, medumi bei kitais naudingais maisto priedais.

Mitybos specialistų bei kardiologų teigimu, gausiai valgydami vaisių ir daržovių, saikingai vartodami pilno grūdo javainių, saikingai užkandžiaudami riešutais, praturtinę valgiaraštį mėgstamais baltymais, tokiais, kaip pupelės, žuvis, paukštiena bei liesa mėsa, jūs tikrai sustiprinsite ne tik širdį, bet ir sveikatą.

Paruošta remiantis
„Chicago Tribune”,
www.health.com/nutrition

Teisinga mityba – sveika širdis.

Flickr.com nuotr.

Straipsnyje pateikiamos ne tik išvados apie teisingą mitybą, bet ir tyrimais paremti patarimai. Su keletu patarimų ir atsakymų į klausimus supažindinsime šiame straipsnyje.

Koki aliejų vartoti?

Specialistų nuomone, vertingiausi yra skysti daržovių aliejai, tokie, kaip alyvuogių, rapsų, saulėgrąžų. Reikėtų vengti kietų riebalų: sviesto, margarino ir kokoso aliejaus. Pastaruoju metu yra daug gerų atsiliepimų apie stebuklingą kokoso aliejų, tačiau specialistai jo naudą neigia. Atlikti tyrimai įrodė, kad kokoso aliejus padidina cholesterolio kiekį, kas širdžiai nėra naudinga.

Mokslininkai teigia, kad pats geriausias ir naudingiausias yra alyvuogių aliejus (angl. „Extra virgin olive oil“). Studijų metais buvo įrodinėjama neginčijama širdžiai nauda (nors ir tyrimų daugiausiai buvo atlikta su alyvuogių aliejumi).

Ar verta nerimauti dėl kiaušiniųose esančio cholesterolio?

Ilgą laiką vyravo nuomonė, kad vyresnio amžiaus asmenims reikia vengti kiaušinių dėl juose esančio cholesterolio. Kiaušiniai yra lengvai virškinamas maisto produktas, turintis ne tik daug baltymų, bet ir vitaminų, mikroelementų, o taip pat ir cholesterolio. Šiuo metu manoma, pasak kar-

kiti. Tokių žmonių yra apie 15–20 proc. Jie turėtų cholesteroliu turtingo maisto vengti. Tačiau dažnai galime sutikti asmenis, kurie valgo gana riebų maistą, bet jų cholesterolis yra normos ribose. Visa tai dažniausiai lemia paveldimumas (genetika). Todėl nėra griežtų normų, kokią cholesterolio kiekį mes galime gauti su maistu. Tai kiekvienam asmeniui yra skirtinga ir labai individualu.

Ar saugu valgyti žalialapės daržovės kartu su kraują skystinančiais vaistais?

Žalialapės daržovės, tokios, kaip špinatai, garbanoti kopūstai (kale), salotos, yra labai vertingas maisto produktas. Jose gausu vitaminų, mineralų, įvairių antioksidantų. Studijos įrodė, kad asmenys, vartojantys šias daržoves tris kartus per dieną, net 24 proc. sumažina širdies ir kraujagyslių susirgimų riziką.

Jei jūs vartojate kraują skystinančius vaistus, dažnai girdite patarimus vengti vartoti žaliąsias daržoves dėl jose esančio didelio kiekio vit. K. Kaip yra žinoma, vit. K palaiko normalų kraujo krešėjimą, dalyvauja krešulių susidaryme. Sergant širdies kraujagyslių susirgimais, palengvinti širdies darbą ir apsaugoti organizmą nuo krešulių (trombų) susidarymo skiriami kraują skystinantys vaistai. Žaliąsias daržoves esantis vit. K gali kažkiek sutrikdyti kraują skystinančių vaistų poveikį, todėl gydymo

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

**Greičiausi
pristatymo terminai**

**Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100**

Siūlome automobilių
gabavimą į visas pasaulio
salis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Seikite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas

8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta

6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli

22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed

360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal

188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance

5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network

6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex

704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh

(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors

3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza

9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves

6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja

6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2

4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra

338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA

2207 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė

Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

MANO VIRTUVĖ

Kai kvepia pavasariu

Rūgštynių sriuba

Reikės:

- 1,5 litro vištienos arba daržovių sultinio
- 3 pundelių rūgštynių
- 6–8 bulvių
- 3 kiaušinių (kietai išvirtų)
- 1 pundelio krapų
- 1 pundelio svogūnų laiškų
- 1 pundelio petražolių
- 1 šaukšto sviesto
- 1 puodelio grietinės (riebios)
- jūros druskos, šviežiai maltų juodųjų pipirų

Dideliame puode užkaisti sultinį. Bulves nuskusti, supjaustyti nedideliais gabalėliais, sudėti į sultinį ir pavirti 15 minučių.

Rūgštynes nuplauti, kruopščiai perrinkti ir nusausinti. Keptuvėje įkaitinti sviestą, sudėti rūgštynes ir patroškinti jas, kol suminkštės. Tuomet sudėti į sultinį.

Žalumynus nuplauti, nusausinti, susmulkinti ir suberti į sriubą.

Kiaušinius sukapoti, padalinti po lėkštės ir užpilti karšta sriuba. Pagardinti grietine.

Bandelės su varške
prie rūgštynių sriubos

Tešlai reikės:

- 1/2 puodelio miltų
- 100 g (3,5 oz) šalto sviesto
- 3 šaukštų cukraus
- 1 kiaušinio
- 1 trynio (patepimui)
- druskos

Įdarui:

- 1 1/2 puodelio sausos varškės
- 1 kiaušinio
- saujos razinų
- 2 šaukštų konjako
- 2 šaukštų cukraus
- jūros druskos

Miltus persijoti ir kapoti su šaltu sviestu, kol pasidarys biri tarsi smėlis tešla. (Aš paprastai sviestą sutarkuoju burokine tarka ir tuomet kapoju peiliu kartu su miltais). Suformuoti kalvele, jos viduryje – duobutę. Išplakti kiaušinį su cukrumi ir žiupsniu druskos, supilti į duobutę ir vėl kapoti peiliu, kol viskas susijungs. Užminkyti tešlą – jei tešla nenori sukibti, byra, reikia įpilti kelis šaukštus šalto vandens. Iš tešlos suformuoti rutulį, įvynioti į maistinę plėvelę ir dėti į šaldytuvą mažiausiai valandai (tokią tešlą galima laikyti šaldytuve ir keletą dienų, jei norite pasiruošti iš anksto).

Paruošti įdara

Razinas nuplauti ir pamirkyti konjake 30–40 minučių.

Varškę gerai ištrinti su kiaušiniu, cukrumi ir trupučiu druskos, suberti razinas ir išmaišyti.

Išėmus tešlą iš šaldytuvo iškočioti 5 mm storio lakštą ir išspausti 10 cm skersinius skritulėlius.

Į kiekvieno skritulėlio vidurį dėti po 2 šaukštus varškės įdaro, užlankstyti kraštus, suteikiant krepšelio formą. Trynį paplakti su trupučiu vandens ir teptuku aptepti bandeles. Kepinti iš anksto iki 180 C (350 F) įkaitintoje orkaitėje 20–25 minutes – kol bandelės įgaus auksinį atspalvį.

Skanaus!

Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708–361–5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvietė Union Pier,
MI, vasaros sezonui ieško vyro ūkio
darbams. Apgyvendiname. Darbą
pradėti kuo greičiau.
Tel. 269-469-3298

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

„Draugo“ knygynėlyje rasite tai, ko jums reikia

Siūlome atvykti į „Draugą“ ir įsitikinti, kad čia jūs įsigysite knygas, kurių ilgai ieškojote. Prižadame – knygų įvairovė jus nustebins.

„Žmogus nerašo knygos, kai jis ką nors žino. Jis rašo knygą grumdamasis su koku nors klausimu“.

Ši mintis ir paskatino dr. kun. Antaną Paškų parašyti knygą **„Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save“**. Knygos dalys – „Mūsų amžiaus veidas“, „Krikščionis šventovėje“, „Žvilgsnis į save“ ir „Menkavertiškumo šalinimas“, – nors ir atskiros, bet „sukabintos“ stipria grandine, kurios vardas – žmogus, jo pasaulėžiūrinis klimatas, jo kolektyvinė ir individualioji savivertė, žmogaus sakralumo sfera (šventykla). Gvildenami klausimai yra aktualūs ir šiandien žiūrint iš desakralizacijos (religinės, pagarbos žmogui ir Dievybei) perspektyvos. Kai kultūra įspraudžiama į vieno matmens žmoniškosios egzistencijos erdvę, tuomet pasaulyje „nebelieka nieko šventa“, prartarmėje teigia pats kn. autorius.

Tuo pačiu pavartykite kun. A. Paškaus kn. **„Asmuo ir laisvė“**, kurioje puslapiai prisodrinti autoriaus minčių, kad norėdamas būti visiškai laisvu, žmogus dar turi pasisakyti ir už „kilnią vertybę“, bandoma kritiškai analizuoti Vakarų žmogaus takus į laisvę ir laimę. Knygoje iškyla vienas aštriausių dabarties klausimų: kuriai vertybių sistemai žmogus turėtų pavesti savo gyvenimo užmojį? Autoriaus atsakymas yra aiškus: tik tokiai, kuri atliepia pilnutinį žmogaus vaizdą. O tokia vertybių sistema atrandame tik krikščionybėje, nes tikrai „krikščioniškosios žmogaus sampratos pagrinde randame dievažmogį Kristų“.

Kun. Antanas Paškus lietuvių spaudoje yra gausiai analizavęs dabarties laiko dvasių vakarų kultūroje, o ypač plačiai nagrinėjęs Teilhard de Chardin teorijas.

Knygos **„Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save“** kaina – 8 dol., o **„Asmuo ir laisvė“** – 5 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Daugiau informacijos tel. 773-585-9500

„Draugo“ knygynėlis dirba nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd. Street, Chicago, IL.

Aušrelė Izokaitienė, gyvenanti **Lemont, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Jūsų dėka lietuviškas žodis skamba tarp mūsų.

Vidmantas Raišys, gyvenantis **Mercer Island, WA**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Dėkojame už ne vienerių metų paramą.

Vytautas Žemaitis, gyvenantis **North Riverside, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame už suteiktą finansinę paramą.

Nauji „Alitos“ veidai

Šeštąją dešimtį skaičiuojanti įmonė užkariauja naujas rinkas

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Lietuvoje daugelis žino, kas yra „Alita“ – tai Alytaus mieste įsikūrusi gėrimų gamykla, savo veiklą pradėjusi dar 1963 metais, kai buvo pagamintas pirmasis vaisių vyno butelis. Per tuos dešimtmečius labai daug kas pasikeitė, bet gamykla išliko, prisitaikė prie vartotojų poreikių ir užkariavo ne tik Lietuvos, bet ir užsienio šalių rinkas.

Šiandien „Alita“ labiausiai žinoma dėl savo gaminamų putojančių vynų, nes būtent čia 1980 metais buvo pagamintas pirmasis putojančio vyno butelis. Bėgant metams, 1995-aisiais gamykla tapo akcine bendrove, čia pirmą kartą Lietuvoje pradėtas gaminti puikiai žinomas brendis „Alita“, taip pat tik čia gaminamas ir tradiciniu lietuvių gėrimu vadinama „Samanė“, užsienyje žinoma kaip „Moonshine“.

Gamykloje nuolat atnaujinama įranga, užtikrinamas tarptautinės kokybės valdymo sistemos reikalavimų laikymasis. Daugelis darbuotojų čia dirba po kelis dešimtmečius ir puikiai išmano šį darbą. Jie laikosi pagrindinių vertybių – tai atsakomybė, inovatyvumas, bendradarbiavimas.

Dabar „Alita“ priklauso MV GROUP – vienai didžiausių įmonių grupių Baltijos šalyse, veikiančiai keturiuose verslo sektoriuose – gamyboje, platinime, logistikoje ir prekyboje. Šiandien MV Group vienija alkoholinių gėrimų gamintoją „MV GROUP Production“, kuriai priklauso trys gamyklos: „Stumbro“, „Alitos“ bei „Anykščių vyno“; alkoholinių gėrimų, tabako ir kt. prekių didmeninės prekybos lyderę Baltijos šalyse „Mineraliniai vandens“, jos dukterines įmones Latvijoje, Estijoje ir Lenkijoje – „MV Latvia“, „MV Eesti“, „MV Poland“ bei vieną inovatyviausių ir stabiliausių Lietuvoje logistikos bendrovių „Tromina“.

Prieš kelerius metus nutarta su „Alita“ ir čia gaminama produkcija supažinti kiekvieną, kuriam tai įdomu. Tokios pažintinės ekskursijos ir degustacijos yra labai populiarios daugelyje Europos šalių, gaminančių gėrimus. Dešimtys tūkstančių žmonių

kasmet aplanko Ispanijoje įsikūrusias „Torres“ ar „Freixenet“ gėrimų gamyklas. Toks sprendimas pasiteisino ir Alytuje – dabar čia nuolat atvyksta žmonės, kuriems įdomu, kaip vynuogių neauginančioje šalyje atsiranda putojantis vynas, kuo ypatingas tas brendis „Alita“ ir kaip atsiranda „Samanė“, kurią daugelis tarmiškai dar vadina „samagonu“.

Turiningos ekskursijos po „Alitą“ metu galima sužinoti, kad putojantis vynas čia gaminami iš rinktinių ir pasaulyje gerai žinomų bei vertinamų vynuogių, tokių kaip „Chardonnay“, „Riesling“, ar „Muscat“. Lietuviai nuo seno buvo įpratę vartoti saldesnius vynus, ir tik pamažu jų skonis keičiasi – „Alita“ pagamina vis daugiau „brut“ ar sauso bei pusiau sauso putojančio vyno. Jei anksčiau jo dalis sudarė vos kelis procentus, tai dabar – apie 20 procentų visos putojančio vyno produkcijos „Alitoje“. „Alitos“ vadybininkė Irma Žilienė aiškina, kad saldesnio vyno populiarumą lemia ir įpratimas, ir tai, kad Lietuvoje palyginti vėsus oras, o pietų kraštuose, kur klimatas karštesnis, renkamasi sausesnį vyną.

Visi „Alito“ natūralios fermentacijos putojantis vynas gaminami *Charmat* ir *Methode Traditionelle* putojančio vyno gaminimo būdais, kurie naudojami Italijoje, Prancūzijoje ir kitose vyno gamybos šalyse. Žaliava atsivežama iš Šiaurės Italijos Emilia-Romagna ir Ispanijos Valencia regionų. *Charmat* gaminimo būdas – kai antrinė fermentacija vyksta didelėse hermetiškose talpose ne mažiau nei 30 parų. Tradicinis metodas – tai antrinė fermentacija, kuri vyksta buteliuose ne mažiau kaip devynis mėnesius.

Apie 30 procentų visos „Alitos“ produkcijos yra eksportuojama – daugiausia į kaimynines Baltijos šalis Latviją, Estiją, taip pat Lenkiją, Kiniją, Japoniją, Izraelį. Anksčiau „Alitos“ gaminiai pasiekdavo ir Jungtinių Amerikos Valstijų rinką, dabar jie ten nevežami, bet ateityje tikimasi eksportą į JAV atnaujinti.

Ekskursijos po „Alitą“ metu galima sužinoti, kaip gaminami putojantis vynas bei stiprieji gėrimai. Lankantis jų gamybos cechuose, galima pa-

I. Žilienė žino apie putojantį vyną daug paslapčių.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

Ekskursijos pabaigoje laukia produkcijos degustacija.

matyti skirtingus gamybos procesus, išgirsti labai įdomų ir turiningą I. Žilienės pasakojimą apie gėrimų kilmę, istoriją bei gamybos technologijas.

Gamykloje apsilankančius žmones domina viskas – ir kaip gėrimai gaminami, ir kuo šampanas skiriasi nuo putojančio vyno ir kodėl jis gerokai brangesnis už pastarąjį, ir tai, ar medžio kamščiai geriau išsaugoja produkcijos kokybę nei plastikiniai.

Per pastaruosius dvejus metus į „Alitos“ atnaujinimą buvo investuota apie 6,5 milijono eurų. Iš jų apie 6 milijonus – į naują putojančio vyno liniją, dar pusė milijono – į prekinio ženklo „Alita“ atnaujinimą. Dabar per valandą čia išpilstoma apie 8 tūkstančiai butelių, o gamybos apimtys – apie 13 milijonų litrų gėrimų per metus. Gamyklos vyno saugykloje, į kurią lankytojai taip pat turi galimybę užmesti akį, galima sutalpinti apie 8 milijonus litrų vyno. Čia palaikoma tam tikra nuolatinė temperatūra. Gaminant putojantį vyną tradiciniu metodu,

remiuažo patalpoje, į specialius stovus – „piupitrus“ sudėti kampu pakreipti buteliai turi būti nuolat sukiojami ir tokiu būdu nusodinamos ir vėliau surinkamos vyno mielės. Tai daug laiko ir kantrybės reikalaujantis darbas.

Gamykloje visus labai domina ir „Samanės“ gaminimo procesas. „Alita“ yra vienintelė šio gėrimo gamintoja Lietuvoje. Neseniai tradicinis Dzūkijos kraštų gėrimo „Samanė“ pakuotė atnaujino, buvo pakeistas butelis, kuris yra šiuolaikiško dizaino, daugiau informacijos atsirado ir etiketėje.

Pats gėrimo receptas nepasikeitė – „Samanė“ kaip ir anksčiau čia gaminama iš Dzūkijoje išaugintų rugių. Raugas laikomas nerūdijančio plieno talpose, jis yra distiliuojamas du kartus. Gamyboje yra naudojama dzūkiškos naminės receptūra ir technologija.

„Alita“ daugeliui gerai žinoma ir kaip brendžio, kokteilių gamintoja. Išlaikytas ažuolo statinėse brendis „Alita“ čia yra gaminamas nuo 1995 metų, žaliava yra įsivežama iš Prancūzijos Cognac ir Bordeaux regionų. Ji gaunama du kartus distiliuojant *UgniB-lanc*, *FolleBlanche* ir *Colombard* vynuogių vyną. Šiam brendžiui būdingas švelnus skonis ir klasikinės džiovintais vaisiais, karamele bei vanile dvelkiantis aromatas.

Pastaraisiais metais net gerokai išaugo ir viskio gamyba – šis gėrimas, anksčiau nebuvo populiarus Lietuvoje, čia suranda vis daugiau gerbėjų.

Kai daug pamatė ir sužinoję ekskursijos po „Alitą“ dalyviai sugrįžta į degustavimo salę, čia jie gali paragauti pasirinktinai įvairių gėrimų – putojančių vynų, brendžio, samanės. I. Žilienė įdomiai ir išradingai supažindina su kiekvieno degustuojamo gėrimo istorija, kilme, gamybos technologija ir jo vartojimo tradicijomis. Iš „Alitos“ svečiai išvyksta sužinoję, kad Lietuvoje gaminami puikiausios kokybės gėrimai, kurie nenusileidžia kitų šalių gerai žinomų prekių ženklų gaminimams.

Samanės gamybos ceche.

Lankytojai gali pamatyti ir istorinę samanės gamybos įrangą.

Taip nusodinamos vyno mielės.

Aldegunda: drasūs projektai tęsiasi

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Dainų atlikėja ir kūrėja, kurios sceninis slapyvardis Aldegunda, o draugams – Gailė, pažįstama jauniems ir vyresniems muzikos mylėtojams ne tik Čikagoje. Šios dainininkės kartu su vyru, džiaz muzikantu bosistu Kęstučiu Stančiausku ir jo sukurta grupe „Street-dancer“ surengti muzikiniai projektai – išskirtiniai, sutraukiantys pilnas sales. Vienas iš paskutiniųjų – žiurovų dar nepamirštas įspūdingas koncertas, vykęs Willowbrook Ballroom kartu su Lietuvos operos solistu Virgilijumi Noreika. Labai liūdna, kad prieš pusmetį Willowbrook Ballroom kilęs gaisras sunaikino šį pastatą iki pamatų. Tačiau taip atsitiko, kad visai neseniai Aldegunda sumanė iš pirmo žvilgsnio neprotingą idėją – dar kartą padainuoti šiame pastate, tiksliau tame, kas iš jo liko po gaisro. Ir jai tai pavyko!

Ši šeštadienį, 6:30 val. v., atlikėja kviečia savo gerbėjus, draugus ir visus muzikos mylėtojus į „Clubhouse“ (6483 Stair St. Downers Grove, IL 60516), kur ir parodys susirinkusiems savo dainavimą Willowbrook Ballroom, tiksliau – naują muzikinį vaizdo klipą P!in dainą „Try“. Daugiau informacijos apie renginį galite sužinoti telefonu 708-574-3992. Klipo sukūrimo istorija – ypatinga. Nufilmuotas ypatingoje vietoje – sudegusioje Willowbrook Ballroom, su ypatingais muzikantais – dainuojančiai Aldegundai akompanavo iš Lietuvos atvykę Vytauto Didžiojo universiteto kamerinis orkestras ir džiaz saksofonistas virtuozas Liutauras Janušaitis. Nors gan pavojingas filmavimas užtruko neįtikėtinai trumpą laiką – vos kelias dienas, jį lydėjo neįtikėtini laimingi atsitiktinumai. Apie juos Aldegunda žada papasakoti šeštadienio susitikime, kuriame be

Aldegunda

jų scenoje dar pasirodys ir daugiau atlikėjų, tokių kaip R&B vokalistas Roo Jackson, bei Tony Tommasone, kuris atliks legendinio Elvio Preslio repertuarą. Po koncertinės programos ir muzikinio video peržiūros visi vakaro draugai bus kviečiami smagiai pasišokti su DJ Saulium. Pats didžiausias Gailės stebuklas – kartu su Kęstučiu auginami trys jų dviejų vaikai, iš kurių vyriausiai dukrai Arijai – dar tik aštuoneri. Kaip tikriausiai mes visi gerai žinome, jog vaikams augti reikia ne tik mamos ir tėčio dėmesio, bet ir pinigų. Todėl Aldegundos dešimtį metų brandintai svajonei įrašyti solinį albumą pinigų ir

Akimirkos iš filmavimo.

A † A TEODORAS MITKUS

Mirė 2017 m. balandžio 24 d., Burbank, IL.
Gimė 1929 m. liepos 22 d. Lietuvoje.
Gyveno Marquette Park apylinkėje, Chicago, IL.
Nuliūdę liko: brolis Romualdas su šeima Lietuvoje; pusbrolis Jonas Mitkus su žmona Regina; svainis Simonas Razmus su šeima; artimi draugai Renata Gečienė su šeima ir Dženė Žemaitienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.
A. a. Teodoras buvo vyras a. a. Irenos.
Velionis priklausė Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios chorui.
A. a. Teodoras bus pašarvotas penktadienį, balandžio 28 d., 9 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Park, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdi artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete
be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį

pritrūko. Albumo įrašymui reikia nemenkos sumos – mažiausiai 35 tūkstančių dolerių. Šie pinigai būtų skirti profesionaliai įrašų studijai, muzikos prodiuseriams, muzikantams, dainų aranžuotių tobulinimui, kūrinio dalių sujungimui, taipogi kompaktinės plokštelės kūrimui, gamybai, bei išleidimui. Dainų atlikėja tikisi dar vieno stebuklo – kad šeštadienio koncerto metu surinkti pinigai bent šiek tiek priartins didžiausios jos svajonės įgyvendinimą. Aldegunda yra pasirengusi kreiptis pagalbos ir į „Facebook“ draugus, kad šie nurodytu adresu paaukotų pinigų ir taip prisidėtų prie jos tolimesnio muzikinio kūrybinio kelio, paremdami jos svajonę. Kiekvienas paaukotas doleris yra labai svarbus ir už tai atlikėja labai dėkinga.

Aldegunda atvira, bet kartu ir paslaptinga, kaip ir jos muzika, kurią žinovai vadina „Adult Contemporary“. Atlikėjos kelias į didžiąsias Amerikos scenas ėjo per Kauno Juozo Gruodžio konservatoriją, kurioje ji mokėsi muzikos. Šioje mokykloje dirbo ir jos mama, kuri mirė, kai Gailei tebuvo vos penkeri metukai. Devyniolikmetė atvykusi į Ameriką perėjo visus emigrantės „pragaros ratus“, kol susitiko savo būsimą vyrą – K. Stančiauską. Nuo to laiko jie pora ir gyvenime, ir scenoje. Daugiau apie jų veiklą galite sužinoti apsilankę internetiniame puslapyje: www.aldegundamusic.com Norintys prisidėti prie Aldegundos muzikinės svajonės tai padaryti galite saugiaiame lėšų rinkimo fonde adresu: www.gofundme.com/aldegunda

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **JAV LB Marquette Parko apylinkės** metinis ataskaitinis susirinkimas vyks balandžio 30 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Valdyba kviečia visus dalyvauti. Bus cėlinų pietūs.

■ **Balandžio 30 d., sekmadienį, 12:30 val.** p. p. PLC pokylių salėje – JAV LB Lemonto apylinkės metinis ataskaitinis susirinkimas. Bus vaišės.

■ **Gegužės 2 d., antradienį, 6:30 val. v.** LR konsulate New Yorke (420 Fifth Ave., 3rd Floor, New York) vyks susitikimas su rašytoja Laima Vince ir jos naujos knygos „This is Not My Sky“ sutiktuvės. Dalyvaus buvęs generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas su žmona Vyte. Registracija – ny.renginiai@urm.lt.

DRAUGAS 773-585-9500

J. Matulaičio misijoje vyks susitikimas su Čikagos arkivyskupijos atstove Katie Price. Kviečiami dalyvauti pastoracinės tarybos ir finansų komiteto nariai, taip pat visi parapijiečiai, kuriems rūpi misijos finansinė padėtis.

■ **Gegužės 6 d., šeštadienį, 9:30 val. r.** Šv. Kazimiero centro koplyčioje, 2601 W. Marquette Rd., Chicago, IL, vyks šv. Mišios, kurių metu bus meldžiamasi, kad Garbingoji motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišias atnašaus kun. Michail Ford, OP. Po liturgijos – vaišės. Visi kviečiami. Pasiteirauti tel. 773-776-1324.

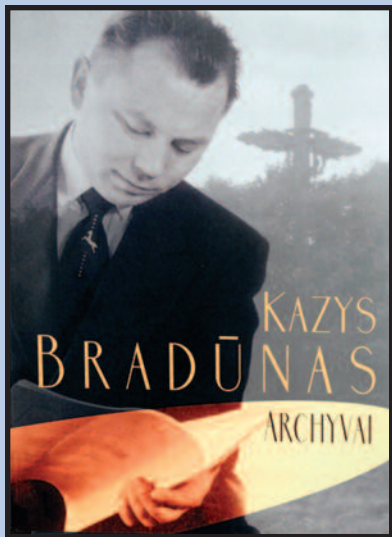
■ **Gegužės 13 d., šeštadienį, 6 val. v. PLC** R. Riškienės salėje – „Grandies“ koncertas ir pokylis „Šių naktį per naktį gaileliai giedoja“. Po koncerto ir vakarienės – diskoteka su DJ Sauliumi.

„Kazys Bradūnas. Archyvai“

Archyvinis leidinys

Sudarytoja ir teksto autorė – **Virginija Babonaitė-Paplauskienė**
Kaunas, Maironio lietuvių literatūros muziejus, 2016 m., 279 psl.

Šioje gausiai iliustruotoje knygoje Virginija Babonaitė-Paplauskienė, Maironio muziejaus Išeivijos literatūros skyriaus vedėja, sutelkė medžiagą, parinktą iš muziejuje saugomo Kazio Bradūno archyvinio rinkinio. Knygoje taip pat skelbiama nauja medžiaga, kurią pateikė Bradūno dukros Elena ir Lionė. Knyga vaizdžiai atskleidžia Kazio Bradūno gyvenimą ir kūrybą. Knygos skyreliai: Lietuva (1917–1944); Vokietija (1944–1949); Amerika (1949–1992); Lietuva (1992–2009); Kūryba. Kiekvieno skyrelio pradžioje – išsami Virginijos Paplauskienės parašyta įžanga. Knyga iliustruota poeto, jo šeimos, jo bendraamžių nuotraukomis. Knygoje atspausdinti poeto sukurtų eilėraščių rankraščių pavyzdžiai, jo laiškai, poezijos rinkinių viršelių atvaizdai. Knyga yra kartu ir Kazio Bradūno kartos, išeivių rašytojų, kultūrininkų veiklos istorija.

Knygą „Kazys Bradūnas. Archyvai“ galite įsigyti
„Draugo“ knygynėlyje.

Kaina – 20 dol.

(Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc.,
persiuntimas paštu – 5 dol.)

Teiraukitės tel. 773-585-9500

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@1honestlawyer.com

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

<http://draugokalendarius.org>

LIETUVIŲ MENO ANSAMBLIS
DAINAVA

2017 m. balandžio 30 d.
sekmadienį 1:30 v.p.p.
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje
6812 S. Washtenaw Avenue, Chicago, IL

saulėtekis

BILLETAI | saulėtekis

Balandžio 30 d., sekmadienį, 1:30 val. p. p.
meno ansamblis „Dainava“ kviečia į pavasarinį koncertą „Saulėtekis“
Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje, 6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629.

Bilietai 25 dol. (perkant iš anksto), 30 dol. koncerto dieną, jaunimui iki 17 m. – 10 dol.

Bilietus galima įsigyti internetinėje svetainėje www.dainava.us,
lietuviškose parapijose, PLC raštinėje ir Old Vilnius Cafe.

Koncerto metu apsauga ir automobilių eismu rūpinsis Illinois Homeland Security (IHS) dalinys ir Holy Cross Hospital Security. Automobilius bus galima nemokamai statyti Holy Cross ligoninės garaže.

www.juventus2017.com
LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
05. 20. 2017 - 1.00PM
Shore Cultural Centre
291 E 222nd St Euclid, OH 44123

JUVENTUS
“UŽDEKIM AUKURĄ TĖVYNEI”

Tickets: \$15.00 (25 and under)
\$25.00
juventus2017.eventbrite.com
(216) 486-9023 Virginia Rubinski
cle.svyturys@gmail.com